

Mozgássérült Embek Rehabilitációs Központja

2014. évi szakmai terv

Tartalomjegyzék

BEVEZETÉS	3
MISSZIÓNK	3
SZOLGÁLTATÁSAINK	3
SZAKMAI ÉSZREVÉTELEK	5
INTÉZMÉNYI IRÁNYULTSÁG, ÁLTALÁNOS INTÉZMÉNYI CÉLOK	9
SZAKMAI FOLYAMATOK TÁMOGATÁSA	9
MINŐSÉGMEGŐRZÉS	12
KÉPZÉS, TOVÁBBKÉPZÉS	13
KOMMUNIKÁCIÓ	13
PÁLYÁZATI PROGRAMOK, PROJEKTEK	14
MUNKAKÖRÜLMÉNYEK JAVÍTÁSA, MUNKÁHOZ SZÜKSÉGES FELTÉTELEK BIZTOSÍTÁSA	15
PARTNERKAPCSOLATOK, SZAKMAI EGYÜTTMŰKÖDÉS	16
EGYÉB SZOLGÁLTATÁSAINK FEJLESZTÉSE	17
A SZAKMAI CSOPORTOK 2014. ÉVRE VONATKOZÓ TERVEI	18
MOZGÁSTERÁPIAI CSOPORT	18
SZOCIÁLIS CSOPORT	20
PEDAGÓGIAI ÉS FOGLALKOZÁSI REHABILITÁCIÓS CSOPORT	28
PSZICHOLÓGIAI CSOPORT	31
SZEMÉLYI SEGÍTŐ ÉS EGÉSZSÉGÜGYI CSOPORT	35

Mozgássérült Emberek Rehabilitációs Központja
CÍM: 1022 Budapest, Marczibányi tér 3.
TELEFON/FAX: 061 2124 595 INTERNET: www.merek.hu

ÁTMENETI OTTHONOK.....	39
A HOLNAP HÁZA NAPPALI REHABILITÁCIÓS KÖZPONT	40
ZÁRSZÓ	41
FÜGGELÉK	HIBA! A KÖNYVJELZŐ NEM LÉTEZIK.
TEVÉKENYSÉGEK ÖSSZEFOGLALÓ TÁBLÁZATA	HIBA! A KÖNYVJELZŐ NEM LÉTEZIK.

Bevezetés

Misszióink

A MEREK célja a mozgássérült emberek társadalmi integrációjának elősegítése az általa nyújtott komplex rehabilitációs szolgáltatások révén, valamint a korszerű szolgáltatásnyújtás, a folyamatos módszertani és minőségfejlesztés. A tevékenységeinkből származó eredmények rendszeres bemutatásával célunk a MEREK-ben végzett rehabilitációs munka és a felnőtt rehabilitáció fontosságának elismertetése - a fogyatékos emberek társadalmi integrációját elősegíteni hivatott - szakmai fórumokon. Mindezen célok elérését nagymértékben segíti innovációs, pályázati tevékenységünk.

Szolgáltatásaink

Bentlakásos rehabilitációs szolgáltatás

A Mozgássérült Emberek Rehabilitációs Központja (MEREK) a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság fenntartásában, a Szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény szerint működő rehabilitációs intézmény, mely bentlakással egybekötött komplex rehabilitációs szolgáltatásokat nyújt kliensei számára.

Célunk klienseink társadalmi re/integrációjának elősegítése a szükségleteket messzemenően figyelembevevő, aktív együttműködésre építő, magas színvonalú komplex rehabilitációs szolgáltatások nyújtása által. Feladataink közé tartozik klienseink önállóságának növelése, önálló életvitelre való igényük felkeltése, az ehhez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése, megerősítése annak érdekében, hogy valamennyien a társadalom egyenjogú, önálló és önrendelkező életet élő tagjaivá váljanak. A bentlakással egybekötött rehabilitációs szolgáltatások klienseink fizikai állapotának javítására, önállóságának fejlesztésére, oktatásának, szakképzésének, munkába állásának elősegítésére irányulnak.

A MEREK szolgáltatásait azon 14. életévüket már betöltött, az öregségi nyugdíjkorhatárt még el nem ért mozgássérült emberek vehetik igénybe, akiknek társadalmi re/integrációjuk érdekében rehabilitációs szolgáltatásokra van szükségük és valamilyen átképzésben, vagy rehabilitációs célú foglalkoztatásban kívánnak részt venni, de arra jelenleg lakóhelyük, illetve a helyi szolgáltatási rendszer adottságai miatt nincs módjuk.

A rehabilitációs folyamat egyénre szabott. Előkészítéskor mind a működő funkciókat, meglévő készségeket és képességeket, mind az akadályozottságból eredő és környezeti nehézségeket figyelembe vesszük. Munkatársaink célokat és feladatokat rögzít, a klienssel közösen kialakított egyéni fejlesztési terv, egyéni rehabilitációs program alapján végzik tevékenységüket.

Az egyes szolgáltatások összefüggő rendszert alkotnak, kiegészítik, támogatják egymást. A szolgáltatások rendszerének alapját a rehabilitációs team összehangolt, tervezett munkája adja. A rehabilitációs folyamat irányát, és az egyes szakterületek klienssel folytatott tevékenységeit az egyéni rehabilitációs program tartalma határozza meg, melyet a kliensből és a különböző szakemberekből álló, interdiszciplináris rehabilitációs team közösen állít össze. Minden szolgáltatást nyújtó szakember a maga szakterületének szakmai szabályai szerint végzi tevékenységét azzal, hogy feladatainak, tevékenységének irányát a team többi tagjához hasonlóan a klienssel közösen meghatározott terv tartalma határozza meg. A rehabilitációs programok előrehaladását a szakemberek minimum félévente ellenőrzik, biztosítva ezzel a kitűzött célok megvalósulását.

A rehabilitációs időszak, egyúttal a bentlakásos elhelyezés időtartama maximum 3 év, mely indokolt esetben egy alkalommal, legfeljebb két évvel meghosszabbítható. A rehabilitációs időszak tényleges időtartama ezen belül szintén egyénre szabott, a kliens rehabilitációjához, szükségleteihez igazodik.

Komplex rehabilitációs tevékenységünk az alábbi szakmai szolgáltatásokból tevődik össze, melyeket klienseink szükségleteiknek és igényeiknek megfelelően vesznek igénybe: kognitív részképességek fejlesztése, logopédia, kommunikációfejlesztés, mozgásterápia, foglalkozási rehabilitáció, pszichológiai támogatás, szociális segítségnyújtás, szabadidő szervezés. Ezen felül személyi segítség biztosítunk klienseink számára, mely tekintve klienskörünket intézményünkben alapszolgáltatásnak számít.

Tartós elhelyezés (ápolást-gondozást nyújtó részleg)

A MEREK-ben jelenleg 15 fő mozgássérült ember számára nyújtunk tartós elhelyezést. Létszámuk a Fenntartó rendelkezése alapján nem bővíthető. Tartós elhelyezett klienseink 1-2 ágyas szobákban élnek, s intézményünk bentlakásos, ápolást-gondozást nyújtó, valamint rehabilitációs szolgáltatásait életvitelszerűen veszik igénybe.

Nappali rehabilitációs szolgáltatás

2007 óta a MEREK területén működik a Holnap Háza Nappali Rehabilitációs Központ, mely korszerű rehabilitációs szolgáltatásokat nyújt mozgássérült kliensei számára nappali rendszerben. A Központ jelenlegi fenntartója az ADDETUR Alapítvány. A Holnap Háza lényegében intézményünk nappali rehabilitációs részlege, mely szakmai működését tekintve szorosan összefonódik a MEREK-vel, illetve annak szakmai tevékenységével.

E körben nyújtott szolgáltatásainkkal célunk, hogy a kliensek aktív részesei legyenek rehabilitációjuknak, s egyéni készségeikhez mérten képessé váljanak a társadalmi életben való tevékeny részvételre, a munkavállalásra, önálló és önrendelkező életvitel kialakítására és fenntartására. A különböző szolgáltatások a minél nagyobb fokú életvitelbeli önállóság elérését szolgálják.

Nappali szolgáltatásaink rugalmasak, lényegében a kliens igényeihez igazodnak. Nappali rehabilitációs tevékenységünket jellemzi, hogy klienseink a szolgáltatásokat a szakemberrel való megállapodás alapján meghatározott ideig, meghatározott cél elérése érdekében veszik igénybe. Igyekszünk gyors és hatékony támogatást nyújtani a szolgáltatást igénybe vevőknek úgy, hogy a klienst a rehabilitációban való részvétel ne akadályozza mindennapi egyéb elfoglaltságaiban, s minél kevésbé kötődjön a szolgáltatások miatt intézményünkhöz. Célunk a kliens meglévő családi és külső támaszainak erősítése, a képességek és készségek szerinti önálló életvitelhez szükséges feltételek megteremtése, s mindezzel természetesen a társadalmi integráció segítése. Minden olyan esetben, amikor a jelentkező családi és lakhatási háttere ezt lehetővé teszi, s a rehabilitáció hatékonysága ezt kívánja, jelentkezőinknek a nappali szolgáltatások igénybevételét javasoljuk.

Nappali szolgáltatásainkat Közép-Magyarországon, saját lakókörnyezetükben élő, 14. életévüket már betöltött mozgássérült emberek vehetik igénybe.

Jelenlegi működési engedélyünk 80 fő mozgássérült ember számára teszi lehetővé a szolgáltatásnyújtást. Klienseink szolgáltatásainkat ebben a részlegben lényegében ambuláns formában veszik igénybe, sokan közülük képzés, vagy munka mellett látogatják intézményünket az általuk igényelt szolgáltatások biztosítása idejére. Nappali szolgáltatásaink közül legnagyobb igény a mozgásterápia és a foglalkozási rehabilitáció terén jelentkezik.

Átmeneti otthoni szolgáltatás

Átmeneti otthonaink az ADDETUR Alapítvány fenntartásában és a MEREK szakmai szolgáltatás nyújtásában működnek. Mindkét intézmény rehabilitációs célokat is magában foglaló átmeneti otthonként, határozott idejű elhelyezést nyújt 8-8 mozgássérült kliens számára. A szakmai munka célja mindkét otthonban, hogy a klienseket képessé tegyük az intézményi környezet teljes elhagyására. Feladatunk biztonságos és nyitott lakókörnyezet biztosítása, az egyéni életvezetési stratégiák kialakításának támogatása, az önellátási és háztartási készségek fejlesztése, a munkába állás és a munkaviszony fenntartásának elősegítése, s így összességében az önálló életvitel előkészítéséhez szükséges támogatás biztosítása.

Otthonainkba döntően azok a mozgássérült emberek kerülnek, akiknek terveik között már szerepel, s képességeiket, lehetőségeiket figyelembe véve reális esély is van arra, hogy a jövőben saját otthonban, vagy albérlésben, esetleg támogatott lakhatás keretében, a szükséges személyi segítség megszervezése mellett önálló életvitelt folytassanak. Klienseink részben a MEREK-ben korábban rehabilitációs szolgáltatásokat igénybevevő, de már nagyobb fokú önállóságra képes mozgássérült emberek, másrészt olyan jelentkezők, akiknek ideiglenes támogatásra és lakhatásra van szükségük későbbi önálló életkörülményeik előkészítéséhez.

Szakmai észrevételek

Az alábbi fejezetben azokat a kérdésköröket ismertetjük, melyek a MEREK szakmai munkája során merültek fel az utóbbi években. E kérdéseket rendszeresen kommunikáljuk mind különböző szakmai fórumokon, mind a fenntartó irányában. Újbóli hangsúlyozásukat azért tartjuk fontosnak, mert e problémák átfogó vizsgálata, s hosszú távú kezelése feltétlenül növelné a szociális szolgáltatások, s a rehabilitáció hatékonyságát mind költséghatékonyasági szempontból, mind a szolgáltatások eredményességét tekintve.

Kérjük a Tisztelt Fenntartót, hogy lehetőségei szerint e kérdéskörök megoldását támogatni, s a jogalkotók felé képviselni szíveskedjék. A MEREK szakmai támogatását, s tapasztalatainak megosztását ajánlja fel annak érdekében, hogy ezekre mielőbbi megoldást találjunk.

Kikerülés előkészítése, lakhatás

Mint azt már korábbi szakmai terveinkben is jeleztük, komoly problémát okoz a rehabilitációs idő leteltével klienseink megfelelő lakóhelyre való integrálása.

Klienskörünk nagy része a rehabilitáció utolsó szakaszára képessé válik az önálló, önrendelkező életvitel kialakítására, s mindennapjaihoz csupán személyi segítségre volna szüksége, amely azonban nem biztosított a helyi támogató szolgáltatások által. Általában elmondható, hogy alacsony a szervezettsége az olyan önkormányzatok vagy más szolgáltatók által biztosított helyi szolgáltatásoknak, melyek a mozgássérült emberek önálló életvitelének feltételeit biztosítani hivatottak. Alacsony szinten van az otthoni környezet befogadó képessége, felkészültsége is a fogyatékos családtag hazaköltözésére, s ehhez a családok kevés külső segítséget, támogatást kapnak. Mindezek miatt sok esetben önálló életre felkészült, de személyi segítséget igénylő mozgássérült emberek intézményi lakhatási megoldás keresésére kényszerülnek, mert más módon nem oldható meg, hogy mindennapi tevékenységeikben folyamatos személyi segítséget kapjanak.

Számukra talán a most kialakuló támogatott lakhatási forma biztosíthat leginkább elfogadható életminőséget, amennyiben a lakhatás akadálymentes, és akadálymentes közlekedéssel megközelíthető. A most megnyíló (már általában, de talán nem minden esetben telített létszámú) támogatott lakhatási lehetőségekről azonban egyelőre nem áll rendelkezésünkre megfelelő adatbázis, így az információk nem jutnak el a problémán dolgozó szociális munkásainkhoz.

Lényegesnek tartjuk, hogy a kialakításra kerülő támogatott lakhatási megoldások köréből ne szoruljanak ki a pusztán mozgássérült, más akadályozottsággal nem küzdő, önálló életvitelre képes mozgássérült emberek számára létrehozott lakások. Klienseinknek érthető módon komoly nehézséget okoz, ha a személyi segítség

igénybevétele okán olyan lakhatási formát kénytelenek választani maguknak, ahol értelmi fogyatékossgal, értelmi akadályozottsággal élő emberekkel élnek majd együtt. Ez a lakóotthoni és egyéb bentlakásos szolgáltatások esetében gyakori, s az értelmi fogyatékossgát igazoló dokumentum sokszor feltétele is a bekerülésnek. Eltérő támogatási szükségletű és eltérő életvitelt folytató emberekről van ugyanis szó.

Problémát jelent még, hogy klienseink nagy részének - és általában a nagyobb gondozási igényű, vagy halmozottan sérült embereknek – igen alacsony a jövedelme (átlag 20.300 - 57.000 Ft, ami családi pótlékból vagy fogyatékossgai támogatásból áll, illetve egy részüknél kiegészül rokkantsági járadékkal), így az intézmények az alacsony jövedelem és a magas gondozási szükséglet miatt elutasítók velük, sajnos még a nagy állami idős otthonok is. A mozgássérült emberek számára is megfelelő szolgáltatásokat nyújtó intézményekbe ezen felül rendszerint több éves a várakozási idő, mely az aktuális lakhatási nehézségekre így nem nyújt megoldást.

Sok helyen próbáltuk már ezt a problémakört hangoztatni, mert a fenti szűkös lehetőségek mellett nagyon nehéz megfelelően támogatni klienseink számára az integrált és aktív, önállóbb életvitel kialakítását, valamint a jogszabály által előírt időszak alatt biztosítani a rehabilitáció sikeres megvalósulását. Praktikus problémát jelent számunkra, hogy a szűkös és nem megfelelő lakhatási lehetőségek ellenére is kihelyezzük klienseinket a rehabilitáció végeztével. Fontos, hogy intézményünk ne duguljon be, biztosítsuk klienseink jogszabály által is előírt forgását, ezért következetességre törekszünk a rehabilitációs időkeretek tartásában.

Amennyiben a rehabilitáció idejét nem szorítanánk keretek közé, klienseink továbblépésre irányuló motivációs szintje csökkenne és új jelentkezők sem kaphatnának rehabilitációs lehetőséget intézményünkben. Így a nehézségek, akadályozó tényezők ellenére klienseink számára támogatást nyújtunk abban, hogy az intézményi elhelyezési idő leteltével a rendelkezésre álló lakhatási megoldások közül, a számukra leginkább megfelelőt megtalálják. Természetesen gyakran előfordul, hogy a létező lehetőségek és klienseink szükségletei, illetve igényei nem feltétlenül azonosak, s a kliens számára nem teljesen kielégítő, úgynevezett „fél-megoldás” születik a lakóhely megválasztásában.

Házi segítségnyújtás működtetési idejének kötelező kiterjesztése

Több éves szakmai tapasztalatunk azt mutatja, hogy elengedhetetlenül szükség van a mozgássérült emberek számára olyan megfizethető áron nyújtott helyi szolgáltatások kiépítésére, megszervezésére, melyet akár rehabilitációs céllal, akár rehabilitációjukat követően, életminőségük megőrzése céljából, tartósan és rendszeresen igénybe vehetnek. A mozgássérült emberek jelentős része nem szorul tartósan intézményi elhelyezésre, készségei és képességei lehetővé teszik azt, hogy a szükségleteinek megfelelő szolgáltatások rendszeres igénybevétele mellett családjában, otthonában önálló, önrendelkező életet éljen. Ehhez azonban feltétlenül szükséges, hogy lehetősége legyen mind a személyi segítség, mind pedig az állapotának megőrzését célzó szolgáltatások rendszeres igénybevételére.

Ebben a körben a legsürgetőbbnek tartjuk a házi segítségnyújtás működtetési idejének kötelező kiterjesztését napi 24 órára, valamint a hétvégekre. Számos mozgássérült ember tudna önálló életvitelt folytatni akkor, ha ezek a szolgáltatások nem csak hétköznapokon, napi 8 órában lennének igénybe vehetőek. A mozgáskorlátozottság, természeténél fogva nem szűkíthető ilyen időkeretek közé, így a személyi segítségre, egyéb fizikai támogatásra szoruló mozgássérült emberek szükségletei fennállnak mind az esti órákban, mind a hétvégeken. E szolgáltatások időbeli kiterjesztésével csökkenne a személyi segítségi szükségleteik miatt intézményi elhelyezésbe kerülő kliensek száma.

Üdvözlendő, hogy az utóbbi 2-3 évben néhány szolgáltató, a létező szükségletekre reagálva, felvállalta a házi segítségnyújtás folyamatosan elérhetővé tételét, azonban egyelőre ők vannak kisebbségben. Bár a szolgáltatás ily módon történő kiterjesztése költségesebb, mintha azt csupán hétköznapokon, normál munkaidőben tennék elérhetővé, lényeges, hogy az intézményi elhelyezéssel együtt járó költségek mindig meghaladják, a lakóhelyen, bentlakás nélkül nyújtott szolgáltatások költségeit.

Nappali rehabilitációs szolgáltatás jogszabályi háttérének kialakítása

Több éves szakmai tapasztalatunk az, hogy a bentlakásos rehabilitációs szolgáltatások igénybevétele sok esetben nem volna indokolt, vagy annak ideje jócskán rövidíthető volna, ha a kliens a lakóhelyén tudná igénybe venni az állapotához, szükségleteihez és igényeihez igazodó szolgáltatásokat. Köztudott, hogy a rehabilitáció hatékonyságát nagymértékben növeli, ha a kliensnek nem kell elszakadni a szolgáltatások igénybevétele okán otthoni, családi környezetétől, hanem az önálló életvitelhez szükséges készségek, képességek elsajátításához, s életkörülményeinek megváltozott helyzetéhez igazításához eredeti környezetében, lakóhelyén kap megfelelő segítséget, támogatást. A lakókörnyezetben történő rehabilitáció mellett szóló érvek továbbá: annak a bentlakásos rehabilitációval szembeni költséghatékonysága, a hospitalizáció káros hatásainak elkerülhetősége és a szociális kapcsolatrendszer megőrzésének lehetősége.

Megfelelő segítség mellett a családi, otthoni környezet is könnyebben elfogadja családtagjuk új élethelyzetét, míg a bentlakásos elhelyezés ugyan ideiglenesen, de szinte egészében tehermentesíti a családot, nem segítve azonban ezzel a megváltozott élethelyzethez való alkalmazkodásukat. A baleset vagy betegség következtében felnőttkorban kialakult mozgássérülések esetén rendkívül fontos szempont a családoknak helyi szinten való intenzív segítségnyújtás, s a mozgássérült ember otthoni környezetbe való mielőbbi visszaillesztése, ugyanis minél tovább van távol a családtól az érintett családtag, annál inkább szűkül annak az esélye, hogy a család, s akár ő is felvállalja a megváltozott életkörülmények közti együttélés lehetőségét.

Jelenleg a szociális szolgáltatások körében nem létezik nappali rehabilitációs szolgáltatás. A jelenlegi nappali szolgáltatások körébe ez az ambuláns ellátáshoz hasonlóan, nem teljes napi elfoglaltságot, hanem csak egy-egy rehabilitációs és terápiás szolgáltatást biztosító szolgáltatási forma nem fér bele. Ennek ellenére a MEREK 2007 óta működtet az ADDETUR Alapítvány segítségével egy ilyen nappali rehabilitációs részleget, ahol évről-évre emelkedik a szolgáltatást igénylő kliensek száma, jelenleg éves szinten 80-100 között mozog. Ez a magas létszám is azt jelzi, hogy szükség van e szolgáltatástípus kialakítására, szociális alapszolgáltatások körébe való beemelésére, s alkalmazására országsszerte nemcsak mozgássérült, más fogyatékossgal élő emberek számára is.

Átmeneti otthonokra való egyre nagyobb igény

Jelenleg az ADDETUR Alapítvány fenntartásában, a MEREK szakmai szolgáltatásnyújtásában működő átmeneti otthonaink szolgáltatásai egyre népszerűbbek. Klienseink részéről egyre nagyobb igény mutatkozik azok időszakos igénybevitelére, önálló életvitelre való felkészülésük előkészítése céljából. Tapasztalatunk szerint azok a mozgássérült emberek, akik valóban motiváltak az önálló életvitelre, e szolgáltatásunk segítségével, mely lényegében félutas házként funkcionál, sikeresen lépnek át az intézményi környezetből az intézményi támogatás nélkül zajló önálló életvitelbe. Az utóbbi években több ízben előfordult, hogy a MEREK-be jelentkező mozgássérült embert képességei és motivációi alapján eleve átmeneti otthonunkba vettünk fel, hogy elkerüljük az intézményi elhelyezéssel együtt járó hátráltató hatásokat. Ezzel párhuzamosan MEREK-beli klienskörünkben is egyre nagyobb számban jelentkeznek kliensek erre a szolgáltatásra, így várható, hogy hamarosan nem tudunk majd minden jelentkezőnek férőhelyet biztosítani.

E szolgáltatási forma nagyon hatékony rehabilitációs eszköznek bizonyult, de kevés az a létszám, melyet egy időben fogadni tudunk (2x8 fő), s fokozatosan körvonalazódik, mint szolgáltatási szükséglet, hogy további hasonló funkciót betöltő férőhelyekre volna szükség.

A minőségi rehabilitációs szolgáltatások magas szakemberigénye és költségessége

A MEREK fokozatos költségvetési megszorítások mellett végzi évek óta tevékenységét. Szakmai munkatársaink létszáma az utóbbi években fokozatosan csökkent, így 2013 második felévére több szakmai csoportunkban a szakemberlétszám jóval a szükséges alá került. Alapjában véve elmondható, hogy munkatársaink tartósan a szakmailag ajánlottnál magasabb klienslétszámmal, fokozott terhelés mellett végzik feladataikat úgy, hogy 2011. második felévtől nem áll módunkban számukra csoportos szakmai szupervíziót sem biztosítani.

Természetesen mindez hatással van az általunk nyújtott szolgáltatások sokszínűségére, minőségére és gyakoriságára, s nem utolsósorban a munkatársak fluktuációjára.

A korábbi években (2012 előtt) igyekeztünk munkánk szakmai minőségét fokozatosan emelni, s tevékenységeinket is bővíteni a minél eredményesebb szolgáltatásnyújtás érdekében, az intézmény jelenlegi gazdasági helyzetét figyelembe véve azonban ez reálisan az idei évben sem lesz vállalható.

Hangsúlyozni szeretnénk ehelyütt, hogy a MEREK, mint ahogyan az célkitűzései között is szerepel, tényleges rehabilitációs tevékenységet végez. Az alapszolgáltatásokon túl (étkezés, szállás, személyi segítség biztosítása) számos rehabilitációs és terápiás szolgáltatással áll kliensei rendelkezésére. Klienseink forgása intenzív, s a rehabilitációs időt fokozatosan szorítjuk vissza, nemcsak a jogszabályi előírások, hanem a rehabilitáció hatékonysága érdekében is. Így éves szinten 15-25 fő kerül ki szolgáltatásainkból, s ugyanennyi érkezik hozzánk. Egyes klienseinknél szakmai szempontok miatt a rehabilitációs időszakot még az előírt három évesnél is rövidebben határozzuk meg. Mindezeknek a szakmai törekvéseknek azonban csak akkor van értelmük és létjogosultságuk, ha a kliens számára az itt töltött időszakot ténylegesen meg tudjuk tölteni rehabilitációs szolgáltatásokkal. Ennek azonban szakemberigénye és költségei vannak, melyek logikusan meghaladják az ápolást-gondozást végző intézmények létszám és költségzükségleteit.

A hatékony rehabilitációs szolgáltatásnyújtás azonban garanciája lehet annak, hogy a szolgáltatást igénybevevő később a munkaerő-piacra visszakerüljön, s a társadalom integráns és hasznos tagjává váljék, s ezzel mintegy megtérítse a rehabilitációjába befektetett költségeket. Sajnos ezt a szempontot a költségvetési megszorítások kapcsán ritkán veszik figyelembe.

Intézményi irányultság, általános intézményi célok

Szakmai folyamatok támogatása

1. Szakmai programok

2014-re a munkánk során felmerülő szakmai kérdések megbeszélésre, együttgondolkodásra szakmai napokat tervezünk. Mivel az intézmény összességében, a nappali, átmeneti és tartós elhelyezést biztosító szolgáltatásainkat számba véve átlagosan közel 200 klienssel dolgozik, heti szinten nagyon sok ügyet intézünk, több problémát kezelünk. Ilyen körülmények között kevés idő marad átfogó szakmai kérdések megbeszélésére, átgondolására.

Mindezek miatt 2014. első félévében havi 1 szakmai vezetői értekezletet ilyen kérdéskörök megvitatására fogunk fordítani, s szükség esetén ezt a gyakorlatot a következő félévre átemeljük majd.

- Jelenleg ezeket az alkalmakat egy a szakmai csoportok együttműködésére építő, rendszerbe foglalt rehabilitációs program kidolgozására fordítjuk, mely azon klienseink számára nyújt szolgáltatásokat, akik aktuálisan sem iskolai oktatásban, rendszerszerű képzésben, sem foglalkoztatásban nem vesznek részt. 2014 szeptemberétől a MEREK területén működő iskola profilváltást tervez, melynek következtében rendszeres oktatási programjaiból fokozatosan kiszorulnak azon klienseink, akiknek felnőttképzési, vagy szakiskolai oktatásra volna szükségük. Ez a folyamat már elkezdődött, s 2014 szeptemberére várhatóan komolyan megemelkedik majd azon klienseink száma, akik sem iskolai képzésben, sem foglalkoztatásban nem vesznek részt. A MEREK foglalkoztatási kapacitásai korlátozottak, emellett klienseink egy részénél a foglalkozási rehabilitációban való részvétel is előkészítést igényel. A MEREK nem oktatási intézmény, s e feladatkör felvállalása létszámainkat, szaktudásunkat figyelembe véve sem áll módunkban. Ezzel együtt továbbra is szeretnénk fogadni szolgáltatásainkkal azt a klienskört, melyet ezek a folyamatok érintenek.

2014-re ezért célunk, hogy olyan tréningyszerű elemekből álló, összefüggő programot tervezzünk, mely a rehabilitáció szempontjából hasznos elfoglaltságot jelent e klienskör számára, s elsősorban csoportos helyzeteken keresztül támogatja önálló életvitelre, foglalkoztatásra való felkészülésüket. Szeretnénk ezzel az általunk nyújtott szolgáltatásokat összetettebbé, színesebbé és sokrétűbbé tenni úgy, hogy a képzésből kikerült, de foglalkoztatásban még nem részt vevő klienseink rehabilitációjának sikerességét támogassuk. Ezen túlmenően tervezzük, hogy klienseink számára megfelelő együttműködő képző intézményeket találjunk, ennek érdekében együttműködések alakítsunk ki, s keressük annak a lehetőségét, miként tudjuk foglalkoztatási kapacitásainkat bővíteni.

- Az utóbbi években mind a bentlakásos rehabilitációs, mind nappali szolgáltatásink körében egyre gyakrabban vállaljuk koponyasérült kliensek rehabilitációját. Az e klienskör számára nyújtott szolgáltatások megfelelő kialakítása számos kihívás elé állítja a munkatársakat. Tekintettel arra, hogy e témában többéves tapasztalatunk gyűlt össze, de ezzel együtt számos megválaszolatlan kérdésünk van, 2014-re belső szakmai programot tervezünk a koponyasérülés, valamint stroke utáni állapot, s e kliensek rehabilitációjának specialitásai témakörében. A programra külső szakember meghívását tervezzük, aki a koponyasérüléssel együtt járó viselkedési nehézségek és e klienskör drog prevenciója kérdésében tud számunkra szakmai támogatást nyújtani.
- Az utóbbi években szakmai együttgondolkodást követően megváltozott a felvételi konzultációk lebonyolításának, valamint az egyéni fejlesztési tervek (rehabilitációs programok) adminisztrációjának rendje. 2013-ra terveztük, de 2014-re átemeltük e két belső folyamattal kapcsolatos szakmai tapasztalatok átbeszélését, összegzését, s az új gyakorlatok felülvizsgálatát. Erre a témára szintén egy a fentiekhez hasonló szakmai alkalmat szeretnénk biztosítani.

2. A felvételi folyamat időszakos kísérése

2014. első félévében tervezzük, hogy a szakmai vezető összesen legalább 4 teljes felvételi folyamaton részt vesz, beleértve ebbe a rehabilitációs konzultációkon, valamint a vizsgáló team javaslatát megelőző megbeszélésén való részvételt is. E látogatások célja elsősorban, hogy a konzultációkat végző munkatársak visszajelzést és egyúttal támogatást kapjanak a konzultációkon végzett tevékenységeikhez, kompetenciáikhoz. A szakmai vezető figyelemmel kíséri majd a konzultációk menetét, jellegét, a javaslatát szempontjait, lehetőségeit, s tapasztalatairól visszajelzést ad a munkatársaknak.

3. Önkéntesek bevonása

A korábbi évekhez hasonlóan 2014-ben is szeretnénk tevékenységeinkben önkéntes segítők támogatását igénybe venni. A MEREK az intézménybe érkező segítőkkel minden esetben szerződést köt és őket, várható tevékenységüktől függően megfelelő felkészítésben részesíti. Az önkéntesek, amennyiben a lakószinteken teljesítenek szolgálatot, két e körben már több éves gyakorlattal rendelkező kliensünk, míg ha a szakmai csoportok tevékenységeibe vonódnak be, az adott csoport szakmai vezetője készíti fel tevékenységeikre. Amennyiben lehetőség nyílik rá, ismét szervezünk önkéntes napokat a MEREK-ben kisebb karbantartási munkálatok, a kert rendbetétele, stb. elvégzésére.

4. Szakmai szupervízió

2011. második félévéig a MEREK öt szakmai csoportjában volt biztosítva a munkatársak számára rendszeres csoportos szakmai szupervízió. Ezt követően a költségvetési megszorítások miatt megszüntettük a szupervízorokkal kötött szerződéseinket. E szakszerű támogatás hiánya egyre inkább jelentkezik a szakmai működésben, s az újbóli bevezetés szükségességét a MEREK ISO minőségirányítási auditját végző külső szakemberek hangsúlyosan jelezték számunkra. Visszajelzésük alapján a szakmai működésben már látható nyomai, negatív hatásai jelentkeznek a kiégést megelőző szakmai tevékenység, illetve támogatás tartós hiányának, mely a MEREK minőségirányítási előírásainak nem felel meg, így veszélyeztetheti a szabványnak való megfelelésünket is.

A kollegák egy része, aki megteheti, már magánúton (szabadidejében és saját költségén) vesz igénybe szupervíziós támogatást, ez azonban nagyon komoly terhet ró rájuk, s a szakmai szabályai szerint nem is elfogadható. Munkatársaink olyan jellegű munkát végeznek, melyet szupervízió nélkül ilyen hosszú ideig végezni kiégés nélkül nem lehet. Terhelésük csökkentésére, s a burn out megelőzésére sürgősen szükség van rendszeres csoportos szupervíziós támogatásukra.

Ezt a problémát a fenntartó felé 2011 óta rendszeresen jelezzük.

5. Átmeneti otthonok felvételi eljárásrendjének és adatkezelésének belső szabályozása

Munkánk átláthatóbbá tétele érdekében 2014-re tervezzük, hogy belső eljárásrendet készítünk az átmeneti otthonainkba történő felvétel folyamatáról, valamint az otthonok működéséhez kapcsolódó adatszolgáltatásokról. Mindez azért szükséges, mert otthonainkba egyre gyakrabban érkeznek külső jelentkezők, akiknél a MEREK bentlakásos szolgáltatásainak igénybevétele nem indokolt, s az önálló életvitelre való felkészítésüknek hatékonyabb eszköze lehet ez a szolgáltatástípus, emellett a MEREK-ből is kerülnek át klienseink rehabilitációs céllal ezekbe az otthonokba. Az utóbbi évben kialakult gyakorlatunk továbbá az, hogy egyes klienseinknél, még a MEREK-beli rehabilitáció ideje alatt javasoljuk egy-két hétre az átmeneti otthon kipróbálását. Ennek célja, hogy felmérjük a kliens önálló életvitelre való képességeit, szembesítsük a realitásokkal, hogy legyen ideje azokra felkészülni, esetleg feltárjuk azokat a nehézségeket, amelyek egy későbbi kiköltözés során akadályozó tényezők lehetnek. E többirányú bekerülési rendszer átláthatóbbá és kiszámíthatóbbá tétele érdekében tervezzük az eljárásrend kidolgozását.

6. Pszichológiai támogatás igénylése, vagy arról való lemondás

Intézményünkben több éves jó gyakorlat az, hogy a rehabilitáció első évét követően a pszichológiai támogatás igénybevétele klienseink részéről önkéntes. Az első évben ebben a munkában kötelesek rendszeresen részt venni, mellyel célunk, hogy megismerjék a szolgáltatástípust és a tapasztalataik alapján dönthessenek annak igénybeviteléről. Ezt követően, ha úgy gondolják, írásbeli nyilatkozattal lemondhatnak a pszichológiai

támogatásról. Ily módon igyekszünk támogatni a saját, belső motivációt, mint nagyon fontos értéket a pszichológiai, önismereti munkában. Az utóbbi években a MEREK-be egyre nagyobb számban érkeztek mozgássérülésük mellett különböző, kisebb-nagyobb pszichés problémákkal küzdő kliensek. 2014-re tervezzük ennek a dilemmának a körbejárását, s megoldás keresését arra, hogy a pszichológiai támogatást elutasító, e körbe tartozó klienseink esetén milyen eszközeink vannak az együttműködésre, valamint a többi szakember tehermentesítésére.

7. *A MEREK foglalkoztatási tevékenysége*

Ebben a körben 2014-re célunk, hogy az egyéni szükségletekhez és lehetőségekhez igazodva újraépítsük a MEREK foglalkoztatási tevékenységeihez kapcsolódó terápiás foglalkoztatást, valamint tartós munkakipróbálást annak érdekében, hogy több eszközünk legyen klienseink munkavállalásra való felkészítésére annak ellenére, hogy szociális foglalkoztatási keretszámaink korlátozottak. Ebben a körben nehézséget okoz, ahogy az utóbbi évben nagyon lecsökkent foglalkoztatási referenseink száma. Így keressük annak lehetőségét is, miként tudnánk foglalkoztatási, és foglalkozási rehabilitációs kapacitásainkat bővíteni.

8. *Drogprevenációs program*

Ebben az évben tervezzük klienseink minél szélesebb körű tájékoztatását drogfogyasztással kapcsolatos kérdésekben. Ennek oka, hogy a BTK utóbbi évben megjelent módosításai szigorúbban büntetik ezekben az élvezeti szereknek a használatát. A MEREK klienskörének egy jelentős része droghasználat szempontjából veszélyeztetett korosztályba tartozik, s közülük azok, akik nem vesznek részt valamilyen iskolarendszerű oktatásban prevenció támogatáshoz sem jutnak hozzá. Ezért született az a döntés, hogy ebben az évben nagyobb hangsúlyt fektetünk e kérdéskör taglalására, s a kliensekkel való intenzívebb közös munkára. Természetesen ebben a körben nem önmagában a szankciókkal való riogtatás a célunk, hanem hogy a kérdést nem tabuként kezelve tudjunk beszélgetni velük a kábítószer-használat veszélyeiről, ezzel a kapcsolatos ismereteikről, tapasztalataikról.

9. *Egészségügyi prevenció*

2014. első félévében a MEREK több lakószobájában tervezünk légszűrő és légtisztító terápiás berendezéseket felszerelni. Ez a fejlesztés elsősorban a súlyosabban sérült magasabb egészségügyi kockázattal élő klienseink szobáit érinti, mint például a nyaki gerincvelősérültek, vagy tartós felfekvéssel, dekubituszal küzdő kliensek. Ezek a berendezések nem csak légkondicionáló, portalanító hatásúak, de a levegőben található baktériumok és egyéb fertőző szervezetek szűrésére is alkalmasak.

2014. februárjától a személyi segítő és egészségügyi csoport egy munkatársa tervezett beosztás alapján látja el a MEREK klienseinek kötözését, s az ahhoz kapcsolódó fényterápiás kezeléseket. A fényterápia bevezetése már ennek az évnek az eredménye, s azért nagy jelentőségű, mert egyre több kliensünk van, akinek 2 cm-nél nagyobb átmérőjű a dekubitusa, vagy más jellegű sebe van, s a szakszerű kötözés, sebellátás és gyógyítás egyre több időt vesz igénybe, s nagyobb szakmai felkészültséget is kíván.

10. *Szemléletformálás a segédeszközök és támogató technológiák használata terén*

2014-ben intézményi szinten szeretnénk nagyobb figyelmet fordítani a támogató technológiák klienseink mindennapi életvitelébe való beépítésére. Célunk ezzel munkatársaink szemléletformálása annak érdekében, hogy a kliensek, s az őket segítő személyek tevékenységeit támogató eszközök széles tárházát minél inkább kihasználják kollegáink a rehabilitáció keretében, legyen „szemük”, s megfelelő ismeretük arra, hogy egy adott probléma kezelésére, hol, hogyan nyújthatunk megoldást akár támogató technológiák segítségével.

11. *Szakmai csoportok félévente látogatása*

2014-ben a szakmai csoportok munkájának támogatása, s a felmerült praktikus kérdések átbeszélése érdekében a szakmai vezető minden szakmai csoport megbeszélését lehetőség szerint két ízben meglátogatja,

hogyan a munkatársak közvetlenül tehessek fel kérdéseiket, adhassanak visszajelzést a szakmai munkáról, a MEREK működéséről.

12. Kikerülés előkészítése

Mivel azt mind a 2013. évi szakmai tervben, mind a szakmai beszámolóban részletesen taglaltuk, ehelyütt csak röviden térünk ki az intézményből való kikerülést támogató tevékenységeinkre, melyeket 2014-ben is végezni fogunk. E körbe tartoznak az alábbiak:

- A kliens és hozzátartozók team-munkában való fokozatos felkészítése már a kezdetektől, családdal való együttműködés
- Leendő lakókörnyezet felmérése, kapcsolatfelvétel a helyi önkormányzattal, helyi szolgáltatókkal, rehabilitációs szabadság alkalmazása
- Olyan programok szervezése, melyek támogatják, hogy a kliensek aktívan részt vegyenek kikerülésük előkészítésében, erősödjön ebben a körben motivációjuk, együttműködési készségük
- Heti 2 óra konzultációs idő biztosítása
- Rendszeres lakóotthon és intézménylátogatások

13. Személyi segítők szakmai támogatása

2014-ben folytatni szeretnénk személyi segítő munkatársainkkal megkezdett szakmai szemléletformáló munkát. Az előző évben a szociális és pszichológiai csoport vezetőjének segítségével a személyi segítők szakmai támogatására szemléletformáló beszélgetéseket tartottunk, majd a második félévben e támogatásra konkrét eszmegbeszéléseken keresztül került sor, melyen a klienssel foglalkozó szakemberek vettek részt. 2014. első negyedévében az esetek feldolgozását szeretnénk folytatni, s a második negyedévtől indítanánk újra a szemléletformáló beszélgetések körét, melybe terveink szerint ismét bevonnánk a szociális, pszichológiai, valamint mozgásterápiás csoportok vezetőjét és esetenként munkatársait.

14. Szakmai munkatársak felvétele és betanítása

2014-re tervezzük a MEREK munkatársi felvételi folyamatának aktualizálását és felelevenítését, koncentrálva különösen a betanítás, valamint az intézmény működésével való általános megismertetésre és körbevezetésre. Az új munkatársak intézményi munkába való bevezetése, betanítása a csoportvezetők feladata, így e kérdéskört velük fogjuk részletesen átbeszélni.

Minőségmegőrzés

Célunk természetesen továbbra is klienseink számára magas színvonalú rehabilitációs és alapszolgáltatások nyújtása, valamint az eredményes rehabilitációhoz szükséges feltételek és támogatások minél teljesebb körű biztosítása lesz. Így 2014-ben is alapfeladataink megfelelő minőségben való elvégzését, a kliensek jogszabályi előírásoknak megfelelő teljes ellátását, s a kapacitásokhoz igazított rehabilitációs szolgáltatásnyújtást tervezünk, s igyekszünk majd megvalósítani.

Klienseink visszajelzéseiből úgy ítéljük meg, hogy az utóbbi két évben elégedettségük a szolgáltatásnyújtással számottevően nem csökkent. Hangsúlyozni szeretnénk azonban, hogy mindez elsősorban munkatársaink elkötelezettségének, s teherbírásának tudható be, mert szakmai tevékenységüket az ideálisnál jóval nagyobb terhelés mellett, jellemzően a szakmailag megengedettnél lényegesen magasabb klienslétszámot ellátva végzik.

Természetesen az utóbbi két évben ezeket a nehézségeket átszervezésekkel, a tevékenységek racionalizálásával igyekeztünk áthidalni, hatását csökkenteni, ám lényegesnek tartjuk hangsúlyozni, hogy e téren már nincs több mozgásterünk, az intézmény teljesítőképességének határára ért, s látható, hogy további szakmai létszámcsökkenés az általunk nyújtott rehabilitációs szolgáltatások megszűnését, szüneteltetését vonhatja maga után.

Szakmai tevékenységeink minőségének megőrzését támogatja a MEREK minőségirányítási rendszere, melyet 2009 óta működtetünk. 2014-ben minőségirányítási tevékenységeink az alábbiak lesznek:

1. *Évente belső audit és vezetőségi átvizsgálás*

A meglévő minőségirányítási rendszer fenntartásához szükséges belső auditok lehetőséget teremtenek a MEREK-ben zajló munkafolyamatok minőségügyi szempontból való ellenőrzésére, és helyesbítésére, rendszeres monitorozására. Az általunk végzett auditok rámutatnak arra, hogy a MEREK csoportjainak működésében hol találhatóak eltérések, amelyek megnehezítik a Központ működését. A 2014-re ismét tervezünk belső auditot, melyre várhatóan az év második felében kerül majd sor. A vezetőségi átvizsgálások keretében összegezzük az auditok eredményét, valamint a szakmai tervben kitűzött célok megvalósulását, s meghatározzuk a következő időszak minőségcéljait.

2. *Klienselégedettség-mérés*

2014. évben klienselégedettség mérést tervezünk. Az idén új kérdésként jelenik majd meg a közös helyiségek felhasználásának felmérése: klienseink egy része középiskolai, vagy felsőoktatási intézményben tanul. A képzéshez tartozó kötelezettségeik teljesítéséhez felvetették tanulószobák kialakítását. Az igényfelmérést a klienselégedettségi kérdőívvel egyszerre kérdezzük le. Ezen felül foglalkozni fogunk azzal a kérdéssel, hogyan tudnánk visszajelzést kapni klienseink hozzátartozóitól az intézmény által nyújtott szolgáltatásokkal való elégedettségükről. E téma feldolgozását már a tavalyi évre is terveztük.

3. *MEREK érvényben lévő szabályzatainak, folyamatleírásainak aktualizálása*

Ez a tevékenység a korábbi évekhez hasonlóan folyamatosan zajlik. Ebben a körben hangsúlyt helyezünk arra, hogy tevékenységeink belső szabályozói megfeleljenek az életszerű, tényleges szakmai működésnek, így a napi munka során ténylegesen használhatókká váljanak a kollegák számára. A különböző szakmai protokollok, folyamatleírások nemcsak az újonnan érkező munkatársak, hanem a már itt dolgozó kollegák számára is komoly segítséget jelenthetnek a mindennapi munka során.

Képzés, továbbképzés

2014-ben is az elektronikus képzési adatbázis használatát folytatjuk. A Működési nyilvántartással egyeztetett saját képzési nyilvántartásunk személyi adatlapjai tartalmazzák a kollegák munkakörét, szerződés szerinti óraszámát, alkalmazásuk jellegét.

A 2014-es képzési terv elkészítésének elsődleges szempontja, hogy a képzési kötelezettséget idén, illetve jövőre teljesítendő dolgozók mindenképpen elegendő kreditpontot tudjanak szerezni és a képzések szakmai fejlődésüket szolgálják. Éves szinten és hosszú távon is azt szeretnénk elérni, hogy munkatársaink szaktudását a képzések, továbbképzések által a lehető legmagasabb színvonalon tartsuk.

A tavalyi sikeres együttműködés nyomán idén is lehetőséget kapunk 35-50 kreditpontos szakmai továbbképzéseken való ingyenes részvételre, a tanfolyamok intézményünkben való megtartására minimum 8 fő jelentkezése esetén.

Kommunikáció

1. *Társadalmi érzékenyítés*

2014-ben is tervezzük különböző szakmai szervezetektől, oktatási intézményekből érkező látogatók és csoportok fogadását, számukra az intézmény szakmai tevékenységének bemutatását. Szintén terveink között szerepel, hogy folytatjuk társadalmi érzékenyítő tevékenységeinket, a minket ebben a tárgyban felkereső szervezetek, intézmények és programszervezők számára.

2. *Nyílt nap a MEREK-ben*

2014. első negyedében az Aktív Műhely program részeként, a Kézenfogva Alapítvánnyal való együttműködésben intézményünk nyílt napot szervez. A program célja a MEREK szolgáltatásainak minél szélesebb körben való megismertetése, a látogatók érzékenyítése. A program első szakasza az egészséges életmódra nevelést támogatja. A nyílt napon klienskörünk és külső látogatók számára egyaránt hasznos és érdekes tevékenységeket, kulturális és szakmai programelemeket ajánlunk majd.

3. *Kötelező kommunikációs tevékenység*

A TIOP-3.3.2.-12/1 kiemelt projektben foglalt kötelező kommunikációs tevékenység lehetőséget teremt számunkra, hogy a projekttel összefüggő szakmai rendezvények keretében a MEREK-ben folyó szakmai tevékenységeket is ismertessük, szélesebb körben bemutassuk. A projekt kommunikációs hatása ebben a körben inkább a 2014. év vége felé és 2015-ben lesz hangsúlyosabb. Ugyanakkor a korábbi tervekkel megegyezően intézményünk szolgáltatásai és elérhetősége minden nyilvános eseményen bemutatásra kerülnek.

4. *Klienseink érdekeinek képviselése*

2014-ben hangsúlyt szeretnénk fektetni arra, hogy megfelelően képviseljük klienseink érdekeit az őket hátrányosan érintő jogszabályi előírások kapcsán, s szükség esetén támogassuk helyzetük javítását külső szolgáltatóknál, szervezeteknél.

Pályázati programok, projektek

1. *TIOP-3.3.2-12/1 Szociális szolgáltatások fejlesztése támogató technológiai eszközök biztosításával a házi gondozás területén*

A kiemelt projekt célja országos logisztikai hálózat megteremtése, amely lehetővé teszi a korszerű, nemzetközi követelményeknek megfelelő támogató technológiák, életvitelt segítő eszközök kölcsönzéses rendszerben történő biztosítását az otthoni ápolásban, gondozásban részesülő személyek számára. A szolgáltatás kiszolgáló hátterét az ország hat konvergencia-régiójában létrehozandó logisztikai központok képezik. A központok lehetővé teszik a segédeszközök tárolását, kiadását, szállítását és visszavételét, továbbá újbóli eljuttatását a klienseknek.

A projektet 2013. július 1-vel indítottuk el. 2014 februárjára sikerült a program valamennyi helyszínét véglegesíteni.

A logisztikai raktárbázisok kialakítása adminisztratív okok miatt lassabban halad a tervezettnél. Mórahalmon, Győrben, Miskolcon, Székesfehérváron az építési engedélyek beadásának előkészítése zajlik, Pécsen és Debrecenben előszerződéseket készítenek elő a szakemberek, ezután itt is benyújtjuk az építési engedélyek iránti kérelmet. Előre láthatólag a tervezett forráson felül további 60 Mft-tal nő a projekt teljes költségvetése, amelyet gyógyászati segédeszközök vásárlására fordítunk, ezzel bővítve a kölcsönözhető eszközök körét.

Célunk, hogy 2014. március 31-ig valamennyi ingatlanhoz kapcsolódóan benyújtsuk a hatósági engedélyek iránti kérelmet, amely a kifizetési kérelem benyújtásának feltétele is egyben.

2. *KEOP-2012-5.6.0 számú Központi költségvetési szervek energiahatékonysági beruházásai című projekt*

Az „Épületenergetikai korszerűsítés a Mozcásérült Emberek Rehabilitációs Központjában” című, KEOP-5.6.0/12-2013-0040 azonosító számú pályázat előkészítése 2013. október óta zajlik. Figyelembe véve a MEREK épületeinek állapotát, erodálódását, intézményünk folyamatosan keresi azokat a lehetőségeket, melyek támogatnák az épület energetikai és gépészeti korszerűsítését. Ilyen lehetőséget jelent számunkra a ez a pályázati program. A pályázat benyújtásakor célunk a 2010. januárjában, egyéves előkészítő munka után már benyújtott KEOP 5.3.0/A jelű pályázatban megfogalmazott épületenergetikai felújítások ismételt megpályázása volt.

A NKEK Nemzeti Környezetvédelmi és Energia Központ Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság, mint közreműködő szervezet felé 2014. április 15-ig kell benyújtanunk a teljes megvalósítási dokumentációt a fejlesztésbe bevont A és B épületekről, amely magában foglalja a jelenlegi és a tervezett állapot terveit, energetikai

tanúsítását. A projekt keretén belül nyílászáró cserét, szigetelést, napelemet és napkollektort szeretnénk kiépíteni, míg belül megújulna a fűtési rendszer, a „B” épület hűtési rendszerrel egészülne ki, valamint az erősárammal működő rendszerek is új vezetékeket kapnának, amelyekhez a világító testek cseréje szintén hozzátartozik.

3. Más, futó pályázati programok

2014 májusára zárul majd le a Kézenfogva Alapítvány TÁMOP 1. 4.3.-10/1-2f-2011-0001 projekt „Fogyatékos emberek foglalkoztatásának fejlesztése az Aktív Műhely módszertanával” című programja, melyben a MEREK is részt vett. A projekt eredménye a MEREK-ben működő új büfé, melynek üzemeltetésében megváltozott munkaképességű munkavállalók is részt vesznek.

Az Addetur Alapítvánnyal való pályázati együttműködésünk 2013. évi egyik eredménye az EMMI által koordinált, de az FSZK által kiírt civil szervezetek működését segítő projekt. A pályázatból elnyert támogatás egy része a Gyroset rendszer továbbfejlesztését célozza meg 2014 első negyedévében.

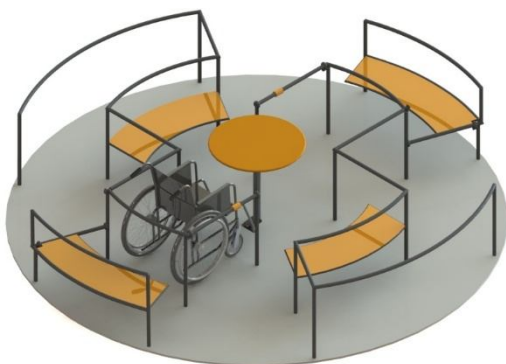
4. Gyroset program

Intézményünk együttműködési megállapodást kötött Juhász Márton András feltalálóval, az általa fejlesztett Gyroset rendszer / Gyroshere programcsomag tesztelésében való közreműködés céljából.

A Gyroset – a fejmozgás érzékelésével működő – a mozgásképtelen emberek kommunikációjának és közlekedésének segítségére kifejlesztett találmány. Juhász Márton András az eszközzel olyan megoldást keres a kerekesszékek irányítására, amely nem korlátozza a felhasználók látását és kommunikációját más emberekkel.

Az együttműködési megállapodás értelmében a budapesti Guruló műhely segédeszközöket biztosít a kutatáshoz, ezen felül klienseink bevonásával tesztelik a prototípusokat felhasználói és szakemberi oldalról egyaránt. A kutatáshoz kapcsolódó szakmai tevékenységekben jelenleg mozgásterapeutáink vesznek részt.

5. Kerekesszékes fogó hinta kialakítása

A MEREK az elmúlt két évben szakmai támogatást nyújtott egy önálló kezdeményezéshez. A MEREK-et egy magánszemély kereste meg, amelyben támogatásunkat kérte egy kerekesszékes hinta megtervezéséhez, és telepítéséhez. A jó szervezői képességekkel felvértezett fiatalembernek sikerült a II. kerületben (Millenáris Parkban vagy a Marczibányi téri Szabadidő központ melletti játszótéren) helyet találni a forgó hinta számára, megnyernie egy játszótéri játékokat gyártó vállalkozót és a BME Gép- és Terméktervezés Tanszékét. Jelenleg a BME részéről 3 fő már a második szemeszteren keresztül csak ennek a termék-

nek a fejlesztésén dolgozik. A tavaszi félév végére a kiviteli tervig szeretnének eljutni. Célunk, hogy továbbra is támogassuk ezt az ügyet, mind szakmailag, mint a Guruló műhelyen keresztül, a prototípus legyártásával.

A forgó hinta alkalmas kerekesszékeken kívül babakocsik „hintáztatására” is, valamint ép gyermekek és felnőttek együtt foroghatnak fogyatékos társaikkal. Jelenleg a hinta biztonságos megállításán és a megfelelő, vandál-biztos és biztonságos kerekesszék rögzítésén dolgoznak a hallgatók.

Munkakörülmények javítása, munkához szükséges feltételek biztosítása

1. A belső informatikai rendszer fejlesztésének folytatása

2014. évben is tervezzük a belső használatú bmerek nevű program továbbfejlesztését.

A program a szakmai folyamatok adminisztrációs támogatására egyre több oldalról használható, hozzájárul a MEREK adminisztrációs feladatainak racionalizálásához, átláthatóbbá tételéhez, s a papírfelhasználás csökkentéséhez.

2. Személyi segítők adminisztrációjának elektronizálása

A személyi segítők számára fejlesztett gondozási lapok modul 2013. évi megújulása egy stabilabb rendszert eredményezett. A 2014. évben az önellátási adatlapok hozzáféréseinek biztosítását kérte a személyi segítő csoport vezetője (a többi munkatárs eddig is hozzáfért ehhez az adatlaphoz). A jogosultsági rendszer egy korábbi állapotra terjed ki, így annak újraépítése szükséges. Mindezekkel párhuzamosan meg kell oldani az önellátási adatlap megjelenítését is. Ennek tesztelése kb. 2014 nyaráig eltart. Előre láthatólag 2014 szeptemberére indul el ez a modul a személyi segítők számára.

3. Informatika általában

2013. augusztusa óta külső cég látja el a MEREK informatikai hálózatának üzemeltetését. Munkaidőben minden számítógépet használó munkatárs felhívhatja a Helpdesk-et, akik bármilyen probléma megoldásában közreműködnek. A telefonos távolérés segítségével a külső informatikusnak átadják a számítógépet, aki távolról minden műveletet el tud végezni: vírusirtástól kezdve a különböző állományok megnyitásáig, vagy az irodai programok használatánál felmerülő problémákat képesek kezelni.

4. Lakókörnyezeti és munkafeltételek javítása

2014-ben terveink szerint felsősínes emelőrendszert helyezünk majd el a „B” épület 1. emeletén található fürdő és mosdó helyiségekben annak érdekében, hogy segítsük a kliensek mozgását, s ezzel könnyítsük személyi segítő munkatársaink terhelését.

Szintén a személyi segítők által végzett tevékenységek könnyítése érdekében tervezzük egy forgatóállvány beszerzését, mely segíti, hogy a lábra állítható, s úgy átültethető kliensek súlya ne a személyi segítőt, illetve annak ízületeit, hanem egy a transzfert segítő eszközt terheljen. A forgatólapból ebben az évben kipróbálási céllal egyet szerzünk majd be, s a személyi segítők visszajelzései alapján döntjük el, hogy a későbbiekben szükséges e még rendelni belőle.

Az utóbbi két évben a MEREK lakószobáiban használt ágyakat fokozatosan elektromos ágyakra cseréltük. 2014. első negyedévében az igazgató döntése alapján ezt a folyamatot le kell zárunk. Így ebben az időszakban, azokban a lakószobákban is ki kell cserélni az ágyakat, ahol erre eddig nem került sor. Ez elsősorban az első emeletet érinti, ahol még nem minden szobában történt meg az ágycsere.

A korábbi tapasztalatok alapján szükséges, hogy a cserék a kliensekkel való együttműködésben történjenek meg, annak érdekében, hogy egyéni szükségleteik a lehető legnagyobb mértékben figyelembe vehetők legyenek. Ennek érdekében 2014 januárjában igazgató úr engedélyezte, hogy megfelelő előkészítés alapján egyedi átalakítások is elvégezhetők legyenek az ágyakon annak érdekében, hogy azok a kliens szükségleteinek minél inkább megfeleljenek. Ezeket az átalakításokat a Guruló műhely munkatársai végzik majd el szükség esetén.

Partnerkapcsolatok, szakmai együttműködés

1. Addetur Alapítvány

A MEREK 2014-ben is folytatni kívánja pályázati tevékenységét, melyben fontos segítséget nyújthat számára az Addetur Alapítvánnyal folytatott együttműködés. Az általunk beadott pályázatok továbbra is klienskörünk rehabilitációját, szabadidős tevékenységeinek támogatását, az intézmény tevékenységeinek fejlesztését, illetve tágabban a mozgássérült emberek társadalmi integrációjának elősegítését célozzák.

2. Addetur Baptista Gimnázium és Szakképző Iskola

Az Intézmény területén működő Addetur Baptista Gimnázium és Szakképző Iskolával 2014-ben is folytatni kívánjuk szakmai együttműködésünket közös klienseink kapcsán. A 2014/2015-ös tanévtől megváltoznak a középiskola szolgáltatásai, mely várhatóan befolyásolni fogja a MEREK-be jelentkező azon kliensek körét is, akik részben rehabilitációs, részben az Addetur iskola képzési programjaiban való részvétel céljából keresik fel intézményünket.

3. *Járdányi Pál Zeneiskola*

2014-es terveink között szerepel szakmai együttműködés kialakítása a szomszédságunkban működő Járdányi Pál zeneiskolával. Az együttműködés előkészítése már megkezdődött, az iskola munkatársai egyeztetésen vettek részt Igazgató úrral, valamint a MEREK munkatársaival. Ezen kívül folyamatban van az iskola diákjainak, valamint a MEREK klienseinek egymással való megismertetése. Hosszú távú célunk egy társadalmi érzékenyítést, valamint a zene szeretetét és népszerűsítését támogató közös program kialakítása.

Egyéb szolgáltatásaink fejlesztése

1. *A MEREK étkeztetésében bekövetkező változások*

2014 tavaszától a MEREK konyhája élére új élmezésvezető kerül. Terveink között szerepel, hogy 2014-ben racionalizáljuk a konyha szolgáltatásait, egészségesebb ételek irányába toljuk a jelenlegi ételkínálatot, valamint rendezzük a kliensek meglehetősen korai vacsoráztatásával összefüggő problémakört. Ez utóbbi kérdésben szeretnénk elérni, hogy a vacsora időpontja, mely a konyha létszámproblémái miatt az utóbbi években fokozatosan előrecsúszott, ismét a kliensek szükségleteihez igazodva átlagos koraesti időpontra kerüljön. Ennek feltétele, hogy a konyhára délutános műszakba beosztható munkatársak is kerüljenek.

2. *Karbantartási terv*

2014-re tervezzük, hogy az előre látható műszaki problémák elkerülése érdekében az eddigieknél részletesebb és ütemezettebb éves Karbantartási tervet fogunk készíteni.

A szakmai csoportok 2014. évre vonatkozó tervei

Mozgásterápiai csoport

A csoport célja és feladata

A csoport célja az Intézménnyel jogviszonyban álló kliensek mozgásállapotának, önellátási képességének, önállóságának fejlesztése, megőrzése, társadalmi integrációjának előkészítése mozgásterápiás szempontból. Ennek megfelelően tevékenységünkbe tartozik az egyéni képességek szakszerű felmérése, a rövid és hosszú távú személyre szóló rehabilitációs terv készítése, a helyes módszer megválasztása, majd heti rendszerességgel a foglalkozási rend alkalmazása.

A mozgásterápiai csoport feladata ennek keretében az intézményben ideiglenesen vagy tartósan elhelyezést nyert, illetve a nappali ellátásban résztvevő mozgássérült emberek mozgásfejlesztése, a mozgásrendszer funkciójának javítása, a fizikai erő és állóképesség fejlesztése, egyes esetekben az állapot megőrzése, a tartós mozgásszegény életmód hatására kialakuló szövődmények, másodlagos problémák megelőzése, vagy ha már kialakult, kezelése. A csoport feladata emellett a vele kapcsolatban álló mozgássérült emberek segédeszköz ellátásának megszervezése, az eszköz használatának betanítása, szükség esetén az eszköz egyénre szabott átalakításának nyomon követése. Tevékenységünk fontos része továbbá a mozgásnevelés, a minél nagyobb önállóság kialakításának segítése, az aktív életre nevelés, a mozgás szeretetének, fontosságának tanítása, hogy a mozgás az intézményből kikerülve is a mozgássérült emberek mindennapjainak része legyen.

Munkatársaink

A szakmai csoportban dolgozó mozgásterapeuták végzettségük szerint gyógytornászok, konduktorok és szomatopedagógusok valamint gyögmasszőrök. Munkatársaink létszáma jelenleg összesen 10 fő. Ebből egy fő csoportvezető, két fő gyögmasszőri tevékenységet végez. A kliensekkel foglalkozó mozgásterapeuták száma 7 fő, ebből egy fő félállású munkatárs, tehát 6,5 teljes állás betöltésével látjuk el feladatainkat.

Munkatársaink heti lebontású foglalkozási rendben, jelenleg összesen 159 mozgásterápiai foglalkozást igénybe vevő klienssel foglalkoznak. Közülük 83 fő intézményünkben ideiglenes vagy tartós elhelyezett kliensünk, 76 fő pedig a nappali ellátás keretében kapja meg szolgáltatásunkat. Közülük gyögmasszőri ellátást 54 fő vesz igénybe.

Egy-egy mozgásterapeuta jelenleg 21-26 kliens mozgás rehabilitációjáért felelős. Ez az arány több esetben is megkérdőjelezi a hatékony rehabilitáció megvalósulását, így 2014 januárjában engedélyt kaptunk, hogy az egyik Gyesen lévő munkatársunk helyére határozott idejű szerződéssel új munkatárs kerüljön. Az ő felvétele jelenleg folyamatban van. Mozgásterapeutáink létszámának ily módon történő bővülése 2014-ben várhatóan enyhíteni fogja a 2013-ban a szolgáltatásnyújtás terén megjelenő problémákat, s lehetővé teszi, hogy a mozgásterápiai foglalkozásokat a szükségletekhez igazodva nagyobb gyakorisággal végezzük, s emellett tér és idő jusson a foglalkozásokon kívüli egyéb rehabilitációs és szakmai tevékenységekre is.

Szolgáltatásaink

Mozgásterápiai foglalkozások

- *A mozgásterápiai foglalkozások egyéni, páros, kiscsoportos és csoportos formában zajlanak. Szakmai szempontokat figyelembe véve arra törekedtünk, hogy a rehabilitációs céllal elhelyezett klienseink többségének legyen legalább heti egy egyéni foglalkozása, s a második már párban, kiscsoportban vagy csoportos foglalkozás formájában történik. A tartós elhelyezésben élő klienseink, illetve a súlyosan sérült mozgásállapotban lévő klienseink mozgásállapota nem teszi lehetővé, hogy párban, vagy kiscsoportban dolgozzunk velük, ezért részükre továbbra is az egyéni foglalkozási forma maradt meg. Szak-*

mai tevékenységünket a korábbi években kialakított módon, a MIR-ben feltüntetett módon dokumentáljuk.

A mozgásterápiai csoport 2014. évre tervezett egyik legfontosabb tevékenysége a mozgásterápiai ellátás iránti egyre növekvő igények kielégítése lesz. Törekedni szeretnénk arra, hogy minél kevesebb mozgásterápiai foglalkozás maradjon el egyéb tevékenységek miatt, ugyanis a fent jelzett heti egy egyéni és egy páros, vagy csoportos foglalkozás így is meglehetősen kevés feladataink hatékony elvégzésére, s klienseink mozgásállapotának megőrzésére, javítására.

- 2014-ben is szeretnénk folytatni *adaptált sportfoglalkozásainkat*. Klienseink körében népszerű mind a kerekesszékes kosárlabda, mind pedig a kerekesszékes floorball játék.
- A meglévő csoportos foglalkozásainkat igény szerint bővíteni szeretnénk a másodlagosan kialakuló problémák megelőzését, illetve ha már kialakult, akkor a probléma csökkenését szolgáló foglalkozás megszervezésével. Így például tervezzük a *légzőcsoport* beindítását.

Egyéb mozgásterápiai tevékenységek

- Továbbra is *szorosan együttműködünk a MEREK területén működő Guruló segéd- és sporteszközműhellyel* klienseink megfelelő segédeszköz-ellátása érdekében. A segédeszközök egyéni szükségletekhez igazított ki-, illetve átalakítását a kliens mozgásterapeutájával szorosan együttműködve a műhely munkatársai végzik.
- A rendszeres egyéni fejlesztési tervek felülvizsgálatainak team megbeszélésein túl a *személyi segítői csoport munkatársaival továbbra is folytatni szeretnénk a szorosabb együttműködést*. Ennek célja, hogy a közös megbeszélések segítségével munkatársaink átadjanak a személyi segítőknél a kliens önellátásával kapcsolatos minden olyan fontos információt, ami a mindennapi tevékenységek végzése során lényeges. A szóbeli átadást a klienssel együtt történő bemutatás követi, melyben a mozgásterapeuta bemutatja azt a részfeladatot, mellyel segíteni kell a klienset. A személyi segítők ennek alapján támogatni tudják abban a klienset, hogy a mozgásterápián elsajátított mozgásos képességeket a mindennapi, önellátási tevékenységek során alkalmazza.
- 2014 első félévében szeretnénk a *tartós elhelyezésű klienseink* mozgásállapotát és ellátását átgondolni az idősebb koraal járó mozgásállapotbeli változást szem előtt tartva annak érdekében, hogy a 2014-ben tervezhető beruházási lehetőségeket kihasználjuk és részükre az ellátásukat megkönnyítő elektromos ágyakat, illetve felsősínes emelőt rendelhessünk.
- 2014-ben is tervezünk rászoruló klienseinknek évi *pulmonológiai vizsgálatokat*. A vizsgálatokon szakorvosi javaslatra fognak részt venni klienseink. A légzésvizsgálatok rendkívül fontosak klienseink egészségmegőrzése szempontjából. A különböző diagnózisok a mozgásfogyatékoság mellett légzési elégtelenségekkel is együtt járhatnak, ami hosszú távon egyéb egészségügyi problémákat okoz. A korai felismeréssel és a légzésfunkciók támogatásával azonban ezek a másodlagosan kialakuló problémák csökkenthetők, illetve a kialakulásuk késleltethető. A vizsgálatok szervezésén túl feladatunk lesz a vizsgálatok során előírt terápiát a személyi segítői csoporttal együttműködve elvégezni, klienseinket segíteni a terápia végzésében.
- A hatékonyabb mozgásterápiai illetve segédeszköz ellátás érdekében továbbra is *szoros kapcsolatot szeretnénk tartani klienseink szakorvosaival*. Az ortopéd orvossal folytatott heti rendszerességű konzultációink mellett a segédeszköz ellátásban szerepet betöltő megyei rehabilitációs szakfőorvossal (OORI, János kórház), intézményünk klienseit vizsgáló neuropszichológussal, pulmonológussal valamint az esetlegesen felmerülő kivizsgálásokat, beavatkozásokat végző szakorvosokkal.

- A fenti feladatokon kívül csoportunk munkatársai részt vesznek *intézményünk társadalmi szerepvállaló tevékenységeiben*, mint az érzékenyítő programokon, együttműködésekben más szociális és egészségügyi intézményekkel, szakmai megbeszéléseken, konferenciákon, házon belüli képzésekben.

Projektek

Csoportunk munkatársai 2014-ben is részt vesznek különböző projektek megvalósulásában, más intézményekkel történő együttműködésben.

- Munkatársunk folyamatos szakmai támogatást nyújt Gyroset rendszer / Gyroshere programcsomag tesztelésében és fejlesztésében a MEREK és Juhász Márton András közti együttműködési megállapodás alapján.
- Szerepet vállalunk a *Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhatalmi Nonprofit Kft 41321-s számú pályázatban*. A projekt egyfelől az aktív kerekesszékek felíratásának ismertetését és használatának népszerűsítését célozza, melyben munkatársaink 50 fő aktív kerekesszék kipróbálását segítik. A program másik lényeges eleme 7 Gyroset egység (tablet) készítése és egyéni adaptációja az azt későbbiekben tartós használatba kapó kliensek számára. Az egységek irányítási és infokommunikációs funkcióinak kialakítását, a kliensek toborzását, az eszközök tornatermi körülmények közti tesztelését és az eszközfejlesztést is segíti munkatársunk.
- Egyeztető megbeszéléseken fogunk részt venni az „Épületenergetikai korszerűsítés a Mozcássérült Emberek Rehabilitációs Központjában” című, *KEOP-5.6.0/12-2013-0040 azonosító számú pályázat* keretén belül a klienseink mozgásos képességeihez igazodó nyílászárók és ajtók kiválasztása ügyében.
- Munkatársaink közreműködésével kerül felkutatásra a *TIOP-3.3.2-12/1* pályázatból beszerzésre kerülő segédeszközök.

Szakmai fejlődés, támogatás

- 2014-ben is tervezzük minél több a *tevékenységünket érintő témájú szakmai konferencián, képzésen* való részvételt. Ennek anyagi feltételei (regisztrációs költség, vidéki konferenciák) korlátozhatják részvételünket, ezért a következő évben is folytatni szeretnénk a korábbi évben kialakított csoportunkon belül megszervezett, a szakmai tudásunk frissítését szolgáló workshopok megszervezését.
- A szakmai képzéseken túl, a *szociális ágazatban szervezett képzéseken* is szeretnénk részt venni, ezért több munkatársunk is regisztrált a 2014-ben tartandó TÁMOP 5.4.10. Szociális képzések rendszerének modernizációja című projekt keretén belül szervezett ingyenes szakmai továbbképzésekre.
- A MEREK és az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kara közötti megállapodás keretében ebben az évben is fogadjuk a *szomatopedagógus hallgatókat szakmai gyakorlatuk teljesítése*, illetve más képzőintézmény utolsó éves hallgatóit *szakdolgozatuk megírásának szakmai támogatása* céljából.
- Csoportunkhoz ebben az évben is szívesen fogadunk szakirányon tanuló, *önkéntes tevékenységre* jelentkezőket annak érdekében, hogy egyes szakmai tevékenységeink végzéséhez tőlük segítséget kapjunk (pl. közlekedésgyakorlás, állás...).

Szociális csoport

A csoport célja és feladata

A Szociális Csoport tevékenységeinek legfőbb célja mozgássérült klienseink társadalmi re/integrációjának elősegítése, támogatása a szociális kompetenciák és a kapcsolati háló fejlesztése, erősítése révén. Szolgáltatásainkkal azt kívánjuk elérni, hogy az azokat igénybevevő emberek egyéni készségeikhez mérten, azok fejlesztése és megerősítése által, - szociális környezetük bevonásával - képessé váljanak a társadalmi életben való tevékeny részvételre, érdekeik megfelelő érvényesítésére, konfliktusaik és problémáik helyes kezelésére, ügyeik önállóbb intézésére, egy önálló és önrendelkező élet kialakítására, megélésére. Tevékenységeink végigkísérik a kliensek útját az előgondozástól, az intézményben eltöltött időszakon keresztül, egészen az utógondozásig.

Arra törekszünk, hogy klienseink érezzék, partnerként tekintünk rájuk, szolgáltatást nyújtunk számukra, és a szakmaiság figyelembe vételével az érdekeiket képviseljük. Fontos, hogy a kliensek együttműködő résztvevői, ne csak átélői legyenek rehabilitációjuknak. Ezért szükséges a reális célok közös kialakítása, a továbblépés szükségességének és lehetőségeinek számbavétele.

A rövidebb rehabilitációs időtartammal (amire a MEREK törekszik is) együtt járó sokasodó integrációt előkészítő feladatok mellett az elmúlt években fokozatosan nőtt a súlyosan, ill. halmozottan sérült, egyben komplexebb integrációs előkészítést igénylő-, valamint nagyobb lett a hátrányos családi helyzetű, ill. támogató családi háttérrel nélküli kliensek aránya. Ez a tényező jelentősen növelte és meghatározza a Csoport tevékenységeit.

Munkatársaink

Munkatársaink szociális munkás és a szabadidő-szervezés területén pedagógusi szakképzettséggel rendelkeznek, s csúsztatott időbeosztással dolgoznak. Bizonyos napokon reggel kezdenek (az ügyintézés és adminisztráció szempontjából ez előnyösebb), a dolgozó kliensek elérése támogatása érdekében más napokon későbbi kezdéssel az esetkezelők este 6-ig, a szintfelelős-szabadidő-szervező munkatársak pedig váltásban este 8-ig dolgoznak.

Munkatársaink a MEREK összes kliensével egyénileg foglalkoznak és esetmenedzselési feladatot is ellátnak, emellett a csoport szerteágazó, sokrétű tevékenysége miatt szinte minden munkatárs az esetkezelésen túl más feladatokat is ellát.

Az Intézmény valamennyi bentlakásos elhelyezésében (rehabilitációs, ápoló-gondozó, átmeneti) jogviszonnyal rendelkező kliense igénybe veszi a csoportunk által nyújtott szolgáltatásokat. Ezen felül a Holnap Háza kliensei is kérhetik szolgáltatásainkat.

Jelenleg az Intézmény által működtetett négy szolgáltatási formában a csoport összesen 7,5 beosztott munkatárral lát el minimum ötféle elkülönülő tevékenységet. Ebből 4,5 állásban dolgozik esetkezelést és esetmenedzselést végző munkatárs (rehabilitáció, ápoló-gondozó részleg, nappali ellátás, átmeneti otthonok összes kliensével), egyikük fél állásban vezeti a két átmeneti otthont is, egy másik esetkezelő munkatárs pedig a csoportvezető helyettesítését és a tereptanári feladatokat is ellátja. 1,5 állásban dolgoznak szabadidő-szervezőink, akik osztott munkaidőben a lakószintek esti felügyeletét is ellátják. 1 fő pedig adminisztrációs, asszisztensi, szervezési, statisztikai, KENYSZI- és egyéb nyilvántartási, adatbázis kezelési, valamint jogi referensi feladatokat lát el a Csoport és az Intézmény számára. A csoportvezető vezetői feladatai mellett a problémásabb esetek kezelését végzi ill. segíti, módszertani feladatokat lát el, és képviseli a szakmai érdekeket intézményen kívüli munkacsoportokban.

Sajnos, mivel a csoport létszáma tavaly további 2 fővel (2007 óta a felére) csökkent, és a 2007-hez viszonyítva hiányzó 5,5 álláshely pótlására nincs lehetőségünk, fokozatosan csökkenő szakmai létszámmal látjuk el a tevékenységeket, a rövidebb rehabilitációs időkeret, valamint a feladatok és szakmai nehézségek növekedése mellett. Így veszélybe került az esetmenedzselési és az egyéb szakmai tevékenységek (pl. lakószintek felügyelete és szabadidő szervezés) megfelelő szintű elvégzése. A létszámcsökkenés alakulásáról pontos adatokat tartalmazó táblázatot a 2013. évi beszámolóban megjelenítettük, a látható okokat is itt fejtettük ki.

A 2013-ban végrehajtott átszervezés mellett is nagyon magas az a klienslétszám, amivel esetkezelő munkatársaink dolgoznak, mint a beszámolóban is említettük, át kellett venniük a távozott kollégák valamennyi kliensét. Jelenleg 1 szociális munkás átlagosan 19-22 fő esetmenedzselését és szociális rehabilitációját végzi, s további 4-9 fő utógondozását látja el, ez együtt 28 fős esetszámot is eredményezhet. Ebben a tevékenységi körben és

intenzitásban (figyelembe véve az egyéb feladatokat is) ez nagyon magas esetszám, mely már a rehabilitációs szakmai munka minőségét veszélyezteti, és tavaly már komolyan csökkentette a kliensekre fordítható támogatási időt. A tevékenységekkel együtt járó kiegészi kockázatokat pedig nincs lehetőségünk szupervízió biztosításával csökkenteni. Összehasonlítva: a támogatott lakhatásban közel azonos feladatkörben „esetfelelősi” munkát ellátó munkatársak előírt esetszámát a jogszabály 12 főben maximálja. Látható, hogy csoportunk teljesítőképességének határára ért, s a jelenlegi körülmények között nehezen tudjuk biztosítani az általunk nyújtott szolgáltatások megfelelő minőségét (bár ezért a munkatársak mindent megtesznek), s ez a körülmény befolyásolja már a szakmai feladatok 2014. évre szóló tervezhetőségét is. Számolnunk kell azzal is, hogy további munkatárs kiesésével már egyáltalán nem tudnánk ellátni rehabilitációs és egyéb szakmai feladatainkat, s a szolgáltatást csak csökkentett tartalommal tudnánk nyújtani, valamint olyan mértékű megterheléssel, ami a csoport tevékenységét veszélyezteti. Tehát a kiegész és további távozások megelőzése, valamint a szakmai munka megőrzése érdekében a csoport létszámának mielőbbi bővítésére, valamint csoportos szakmai szupervízió biztosítására van szükség!

A Szociális csoport 2014-re tervezett alaptevékenységei, feladatai az egyéni esetkezelés, esetmenedzselés, valamint az integráció előkészítése terén:

Alapfeladataink ellátása, a szociális rehabilitációs szolgáltatások biztosítása a legfontosabb és leginkább időigényes tevékenységünk, mely sokrétű, komplex feladatellátást igényel, s túlmutat a klasszikus szociális munkán.

Egyéni esetkezelési feladatok a négy ellátási formát igénybe vevő klienseink számára:

- A kliensekkel való folyamatos együttműködés, információnyújtás
- Szociális készségek és kompetenciák fejlesztése (együttműködés, konfliktuskezelés, döntéshozás, problémamegoldás, felelősségvállalás, kommunikációs- és önkifejezési készségek, érdekérvényesítő képesség, életvezetési készségek)
- Elérhető célok közös megfogalmazása, segítő beszélgetések, konfliktus- és kríziskezelések, a döntési folyamatokban nyújtott támogatás, támogatott döntéshozatal
- Az önálló életvitel kialakítására való motiváció felkeltése, az önrendelkezés elérése érdekében folytatott munka
- Ügyintézkedésekben való segítségnyújtás és kompetenciafejlesztés
- Támogatói és érdekképviselői tevékenység,
- Családokkal és külső szociális hálóval-, munkahellyel-, képző intézményekkel való kapcsolattartás, együttműködés kezdeményezése és fenntartása
- Képzéssel- és munkavállalással kapcsolatos problémák megoldásában segítségnyújtás
- Ezen felül a kliensek által hozott összes problémával foglalkozunk, annak megoldásában vagy koordinálásában feladatunk segítséget nyújtani.

A szociális rehabilitációt támogató további tevékenységeink:

- *Esetmenedzseri tevékenység:* Az esetmenedzselés szintén nagyon időigényes alaptevékenységünk az Intézmény szolgáltatásait igénybe vevő kliensek egyéni esetkezelése mellett, mely folyamatos együttműködésre, a rehabilitációs teamek általi közös és konkrét célkitűzések megfogalmazására, komplex szemléletre és multidiszciplináris team-munkára épül. Munkánk nagy részét teszi ki e körben a koordinációs és szervezési feladatok elvégzése a rehabilitációs teamek munkájában, a szolgáltatás tervezés folyamatának támogatása, az Egyéni Fejlesztési Tervek és felülvizsgálataik elkészítése, klienskonzultációk és esetmegbeszélések szervezése, koordinálása, az ott elhangzottak lejegyzése, valamint a további egyeztetések, a rehabilitáció folyamatának figyelemmel kísérése és koordinálása. Ez a tevékenység csak megfelelő szakmai létszámmal kivitelezhető minőségi munkavégzéssel.

- *Rehabilitáció előkészítése, beköltözések előkészítése, együttműködések kialakítása, beilleszkedésben nyújtott támogatás.* A kiköltöző kliensek helyére 2014-ben is a rehabilitációjukat megkezdő új kliensek érkeznek majd, a velük és családjaikkal való együttműködés előkészítése, kialakítása, valamint beilleszkedésük támogatása csoportunk feladatai közé tartozik.
- *Az integráció folyamatos előkészítése:* Hangsúlyos az önálló, önrendelkező élet megvalósításához szükséges gyakorlati készségek elsajátításában való támogatás, az Intézményben töltött rehabilitációs időszak végességének elfogadtatása, a továbblépés szükségességének és lehetőségeinek számbavétele, a megfelelő elhelyezés-, lakhatási megoldás keresése, a továbblépésre való aktív felkészítés. Ide tartozik az integráció színtereinek felkutatása (pl. képzési-, foglalkoztatási-, de legtöbbször lakhatási lehetőségek feltérképezése, kapcsolatfelvétel és –tartás, személyes megtekintés), motiválás, döntéshozásban nyújtott támogatás, felkészítés a változásra, környezeti előkészítés, szervezés - koordináció.
 2014-ben várhatóan mintegy 14-18 ember rehabilitációja ér véget a MEREK-ben. A leghangsúlyosabb ezért a kiköltözés előtt állókkal és családjukkal folytatott tevékenység, de folyamatosan dolgozunk a következő években kiköltöző kliensek integrációjának előkészítésén is. Mindez olyan mérvű feladat, melynek hatékonyságnövelése, alapossága érdekében nagyobb kapacitásra lenne szükségünk. A családdal és helyi szakembergárdával való kapcsolatfelvétel, kapcsolattartás idő, pénz és klienslétszám függvénye is.
 A továbblépés előkészítésének továbbra is akadálya, az az általános jelenség, hogy súlyosan - halmozottan sérült, magas gondozási szükségletű, ám alacsony jövedelmű klienseinket az ápoló-gondozó otthonokból elutasítják. Ezek a fiatal, sokszor ép értelmű kliensek önrendelkező életvitelt sajátítottak el nálunk, s nemcsak a fővárosban (ahol szociális kapcsolatrendszerük és jó esetben értelmes munkalehetőségük is van) nem kapnak számukra megfelelő elhelyezést, de vidéken sem, illetve önálló lakhatásban való ellátásukhoz az alapszolgáltatások idő- és létszámbeli kapacitása jelenleg nem elégséges. Ezekben az esetekben intézményekkel alkudozunk, lobbyzunk, mindenféle (pl. segédeszközbeli) támogatást ajánlunk klienseink befogadása érdekében. Klienseink pedig – látva nehéz helyzetüket – sokszor a fenntartóhoz, vagy a Minisztérium munkatársaihoz fordulnak támogatásért, kérve, hogy a MEREK-ben maradhassanak. Mindez emberileg teljesen érthető, azonban jogellenes helyzeteket eredményezhet, és gátolja a többi kliens motivációját, szakmailag pedig a rehabilitáció hatékonyságát és eredményességét akár Intézményi szinten is. Azt látjuk, hogy a támogatott lakhatás jelenlegi formájában jó megoldást nyújthat a jövőben klienseink számára, amennyiben az ő szükségleteiket figyelembe vevő, kellő kapacitású új szolgáltatások jönnek létre. Azonban ellátásuk így is nagyobb költségigényű, ez nem motiváló a fenntartók számára, így most még erre is kevés realitást látunk.
- *A szociális rehabilitáció része az utógondozás* (személyes, telefonos vagy e-mailes támogatás a beilleszkedésben, továbbá problémamegoldásban nyújtott támogatás).
- *Időigényes, de szükségszerű, és nem megspórolható az esetmunka folyamatában a külső terepen végzett szakmai munka.* E körbe tartoznak az ügyintézők, kísérések, szociális szolgáltatókkal való együttműködések, lakhatási lehetőségek felkutatása, családlátogatás, előgondozás, stb.

Intézményi szintű alapfeladataink 2014-ben:

A Csoport munkáját meghatározza, hogy az egyéni esetkezelés és esetmenedzselés feladatain túl ebben az évben is többféle intézményi szintű tevékenység megvalósítása folyik majd:

- *A helyszíni előgondozások szervezése, előkészítése, lebonyolítása, információnyújtás, szakmai javaslatok készítése, rehabilitációs felvételi konzultáción való részvétel, felvételtől intézményi döntés előkészítése.*
- *Adminisztrációs és adatbázis-kezelési feladatok:* Intézményi megállapodások, nyilatkozatok elkészítése és figyelemmel kísérése, intézményi adatbázisok kezelése (elektronikus és törzskönyvi adatnyilvántartás, KENYSZI adatkezelés és napi jelentések), kliens-értesítések, környezettanulmányok bekérése, KSH és ÁFSZ statisztika, EFT beosztás készítése, jogszabályi változások nyomon követése, hivatalos levelek előkészítése a települési szolgáltatók felé.

- *A lakószinteken folytatott szervezési, ügyeleti, nyilvántartási feladatok.* Szobai és egyéb konfliktusok kezelése, szobamegbeszélések tartása, szobabeosztások egyeztetése és készítése, Házirend betartatása, kimenők egyeztetése és megírása, együttműködés a szinteken dolgozó személyi segítőkkal, jelzési feladatok, nyilvántartási feladatok (gondozási napokról, rehabilitációs szabadságokról, szobabeosztások változásairól, zsebpénz átadásról).
- *A két átmeneti otthon vezetése és az ott élők személyes támogatása.*
- *Szabadidő-szervezés:* belső és külső programok szervezése és lebonyolítása, táborszervezés. Ezt a tevékenységet a csoportunkban dolgozó 2 szabadidő-szervező kolléga végzi 1,5 állásban, a szintfelelősi tevékenység mellett, osztott munkaidőben.
- *Külső szociális szolgáltatókkal* (pl. családsegítő központok, gyermekvédelmi intézmények, gyámhivatal, támogató szolgálatok, szállító szolgálatok) és *önkormányzatokkal való kapcsolattartás és együttműködés.*
- *Terepgyakorlat biztosítása a szakmai képzésben résztvevő hallgatók számára.*
- *Intézményi döntések közvetítése a kliensek felé,* ugyanakkor feladatunk a szolgáltatást igénybe vevő emberek érdekeinek képviselése.

Szakmai feladatainkon túl sok esetben igény van rá, hogy segítsünk az *Intézményen kívüli kísérésekben* más szakterületeken, bár a kapacitáshiány nálunk is akadály. A külső helyszíneken folytatott munkánk egy része így besegítés más csoportok tevékenységébe (mint pl. szakorvosi rendelésre kísérés, kórházi látogatások, gyógyszer - segédeszköz kiváltás, vásárlásban személyi kísérés – segítés, vonathoz-buszhoz kísérés, utcai közlekedés gyakorlása). Célunk, hogy leterheltségünk mellett ezek a tevékenységek ne csoportunkra háruljanak, és ennek érdekében *önkéntesek bevonásában és koordinációjában* is segítséget nyújt munkatársunk.

2014-re tervezett kiegészítő tevékenységeink

Klienseink sikeres társadalmi integrációja érdekében tervezett kiegészítő tevékenységek:

- *Csoportos tevékenységek:* Az integráció előkészítése-, a szociális kompetenciák fejlesztése-, és az önállóságot támogató életvezetési készségek fejlesztése érdekében, valamint az oktatási rendszerből kimaradó klienseink fejlesztése érdekében felmerült, hogy csoportos tevékenységek elindítását tervezzük. Ennek realizálását még nem teljesen látjuk. Egyrészt a kollégák fizikai és pszichés leterheltsége miatt, másrészt mert már korábban is többször próbálkoztunk ilyen tevékenységgel, a kliensek számos elfoglaltsága és heterogén összetétele mellett azonban ez nagyon nehezen kivitelezhető folyamatos programként. Tervként fogalmazódott meg egy „Szociális információs csoport” indítása, melyben a csoporttagok egymást is segítik az önálló életvitelt érintő saját tapasztalataik megosztásával, valamint új információkat is közösen dolgoznak fel. Illetve gondolkozunk még más csoportos foglalkozások kialakításán is szeptembertől. Feladatunk addig az igények és szükségletek, valamint a lehetőségek közelítése, realizálása, a célkitűzések megfogalmazása, tervezés és előkészítés, majd a kliensek bevonása és a lebonyolítás.
- *Lakhatási megoldások keresésében, elérésben nyújtott támogatások:*

Intézményi lakhatási megoldások felkutatása és bemutatása: Fontos, hogy az érdeklődő kliensek bevonásával megismerhessük a valós szolgáltatásokat, és több alternatívát tudjunk kínálni a személyi segítséget, illetve mentális állapotuk miatt támogatást igénylő klienseink számára. A személyes megismerés a kliensek szempontjából a már általunk ismert otthonok esetében is nagymértékben elősegíti a kikerüléstől való szorongás oldását, a felkészítő és döntés-előkészítő folyamatot.

Költségmegtakarítási okokból sajnos a klienseink érdekében gépkocsival végzett tartós elhelyezés keresésünket, és egyben a korábbi években megkezdett adatbázis építésünket korlátoznunk kell az elérhető távolságokra, vagy kevesebb ember bevonásával és kevesebb alkalommal van rá lehetőségünk, illetve tömegközlekedéssel (azonban ez ilyenkor csak 1-1 kliens kísérését teszi lehetővé, és nem minden szolgáltató elérhető így). Ennek ellenére a rehabilitációs célok megvalósulása, és a fogyatékossgal élő emberek jogainak tiszteletben tartása (joguk van megválasztani, hogy hol kívánnak élni, s ismerni azt, mielőtt döntenek

mellette) miatt fontos ennek a szolgáltatásnak a biztosítása, bár erre fedezet nem biztosított. Munkatársaink az anyagi keretek beszűkülése ellenére is mindent megtesznek a célok megvalósulása érdekében. Ezt a tevékenységet az Egyéni Fejlesztési Tervek és az integráció előkészítés folyamatában felmerülő egyéni szükségletek és igények mentén tudjuk csak havi szinten előre tervezni.

Más lakhatási alternatívák keresésében is kell tevékenykednünk a jobb önellátási képességgel bíró, illetve még képzésben, aktív foglalkoztatásban résztvevő kliensek esetében.

A rehabilitációs idő rövidülése hátrányosan érinti a hosszabb ideig képzésben résztvevő klienseinket, de rövidebb sikeres rehabilitáció esetében is továbblépést jelenthet pl. az integrált kollégiumi elhelyezés. Ezért továbbra is szeretnénk fenntartani és bővíteni kapcsolatainkat a fővárosi akadálymentes kollégiumokkal. Ezek az előkészítési munkák több szakmai csoport együttműködésével, és a család bevonásával történnek.

Klienseinket – lehetőségeinkhez mérten - saját vagy közös *albérlet keresésében, ezek elérésében, ill. önkormányzati szociális bérlet megpályázásában is támogatjuk* (felkészítés az életvitel változására, lakhatási megoldások közös felkutatása, lakókörnyezeti szolgáltatások felkutatása, a befogadó környezet előkészítése, helyi támogató szolgáltatások bevonása az ápolási-gondozási feladatok ellátása érdekében).

- *Lakókörnyezeti integráció érdekében együttműködések kialakítása a lakóhely szerinti szolgáltatókkal:* Családjukhoz költöző, ill. vidéki környezetbe integrálódó kliensek esetében a lakókörnyezeti integráció előkészítésének folyamatában minden kiköltöző kliens esetében írásban és egyes esetekben telefonon ill. személyesen is megkeressük a települési önkormányzatokat, foglalkozási kirendeltségeket a kliensek érdekében való együttműködés céljából. Lehetőség és szükség szerint további együttműködések szeretnénk kialakítani a rehabilitáció és utógondozás folyamatában a helyi szolgáltatókkal is (CSSK, Gyermekjóléti Szolgálat, Gyámhivatal, Önkormányzat).

Intézményi integrációt támogató tevékenység

Az intézményi integrációt támogató 2014-re tervezett tevékenységünk a MEREK által április 25-re tervezett *nyílt napon - és egyben egészségnapon - több program biztosítása is:*

- Szociális szolgáltatások információs pulthja, kórus fellépésének előkészítése, boccia és sakk programok lebonyolítása a szabadidő-szervező kollégák által, jóga foglalkozás megtartása egy munkatársunk vállalásában.

A szakmai minőség és hatékonyság fejlesztése érdekében tervezett tevékenységek:

- 2014-ben is fontosnak tartjuk a *szakmai továbbképzéseken, konferenciákon és műhelymunkákban való részvételi lehetőségek biztosítását.*

Fontos megjegyezni, hogy bár – anyagi forrás híján - tervként nem szerepel, továbbra is *szükséges lenne a rendszeres supervízió biztosítása.* Csoportunk munkatársai folyamatosan egyéni problémamegoldással, konfliktuskezeléssel, érdekérvényesítéssel foglalkoznak. Mindeközben klienseink és munkatársaink érdekében is meg kell tartanunk szakmai határainkat túlzott érzelmi bevonódás nélkül, ráadásul sokféle, egymással néha ellentmondó szerepkörben, munkatársaink pszichés leterheltsége így rendkívül magas.

- Továbbra is fontos a *heti két team-ülés megtartása*, melyből az egyik az operatív kérdések megbeszélésére, a vezetői team ülések eredményeiről szóló tájékoztatásra, a másik esetmegbeszélésre szolgál.
- Biztosítani szeretnénk a *terepgyakorlat* lehetőségét a szociális szakmai képzésekben résztvevő hallgatók számára azért, hogy magas színvonalú szakmai tudást sajátíthassanak el. Ennek érdekében alapos és gyakorlat-orientált terepmunkát biztosítunk, és következetesen elvárjuk a követelmények teljesítését, ez azonban a tereptanár részére is komoly ráfordítást igényel, emiatt ezt a tevékenységet csak a kevésbé túlszűfolt időszakokban, és a tereptanár vállalásával tudjuk biztosítani.
- Új tevékenységünk, egyik munkatársunk vállalásában, hogy az önkéntes koordinátorral együttműködésben segíti az *önkéntesek bevonását a csoport által végzett-, illetve a kapacitáshiányos tevékenységekbe.* Ez az önkéntesek és a kliensek felkészítését is igényli, továbbá betanítást, a gyakorlatba való fokozatos bevonást, folyamatos információnyújtást, egyeztetéseket, figyelemmel kísérést. Ez a tevékenység is csak addig vállal-

ható, míg a munkatárs ezt a napi alaptevékenységei mellett be tudja vállalni, és az nem megy az alapfeladatok rovására.

- A Csoport által vezetett *papír alapú adminisztráció felülvizsgálata* régóta tervezett és halasztott tevékenység, mely a többi feladat mögé szorult, azonban a túlterhelt napi munka segítése érdekében szükséges már az adminisztrációs terhek racionalizálása. Ebben az évben szeretnénk, ha sort tudnánk rá keríteni.
- Az intézményi integrációt is szolgálja, hogy a csoport vezetője részt vállal a különböző országos szintű módszertani tevékenységekben (SZGYF, Kézenfogva Alapítvány, NCSSZI, FSZK programjaiban) és képviseli az Intézmény álláspontját a mozgássérült emberek érdekében. A csoportvezető továbbá részt vesz az Intézményi Férőhely Kiváltást Támogató mentorhálózat munkájában, és amennyiben erre lehetőség nyílik, a Fogytékos személyek komplex szükségletfelmérő módszerének továbbfejlesztésében, melynek során fontos a mozgássérült emberek szempontjainak figyelembe vétele és érvényesítése.

Szabadidő szervezés

A szabadidő szervezés célja és feladata

- Elsősorban a Merek kliensei számára az általánosan fellelhető szabadidős programokban való részvétel segítése.
- A kliensek által szervezett belső és külső programok lebonyolításának segítése és ezeken való részvételre a többi kliensek motiválása.
- Kliensek által javasolt programok megszervezésének és lebonyolításának segítése.
- A havi tervben szereplő általunk szervezett és megvalósított programokon való részvételre motiválás és szükség esetén az eljutás segítése.

Szolgáltatásaink

A külső programok lebonyolítását továbbra is kiscsoportos létszám mellett tudjuk megvalósítani, mivel azok részünkről állandó fizikai segítségnyújtást is igényelnek. Ehhez a munkához továbbra is alkalmazni fogunk önkéntes segítőköt. Évente pár olyan programot tudunk tervezni, illetve megvalósítani, mely nagy létszámú esetleg 20-30 főt is meghaladó klienskörre érint egyszerre. Ezen programok lebonyolításához továbbra is kérjük a MEREK egyéb szakterületen dolgozó munkatársainak közreműködését is, mivel ehhez a nagyszámú munkához minimum 10-15 segítő munkatárs szükséges egyszerre.

Havi programajánlónk kulturális és sport jellegű programokat és foglalkozásokat tartalmaz. Szeretnénk, ha ezek nem csak a szabadidő hasznos eltöltését szolgálnák, hanem egyes foglalkozásaink fejlesztő, terápiás célokat is megvalósítanának. Készségfejlesztésre alkalmasak a sportfoglalkozások, melyek ügyességet, térérzékelést, és a koordinációs képességet is fejlesztik. Az ének és a festészet sok esetben terápiás célokat is szolgál. Az együtt énekléshez megtaláltuk a szakembert, a festészethez még keressük.

Fontosnak tartjuk klienseink látókörének szélesítését és műveltségük fejlesztését, ezért az idei évben is tervezzük múzeumi és festészeti kiállítások meglátogatását, komolyzenei koncerteken való részvételt, valamint egyéb színházi darabok megtekintését is.

Szeretnénk továbbá, hogy az Egyéni Fejlesztési Tervekben is megjelenjenek azok a szabadidős foglalkozásokra történő ajánlások, amelyek elősegítik a kliensek mozgáskoordinációs, finom motorikus képességeinek szinten tartását és továbbfejlesztését.

Heti rendszerességgel tervezett saját programjaink:

Sportfoglalkozások:

- **Trail-o:** 2014- ben is rendszeres trail-o klubot szeretnénk tartani. Itt tudunk felkészülni az éves versenyekre, illetve népszerűsítjük ezt a sportot az új érdeklődők körében is. Jelenleg 5 versenyző és 3 szabadidős elfoglaltságként sportoló tagja van a trail-o klubnak. A téli hónapokban elsősorban tantermi felkészülést tartunk, tavasztól terepen gyakoroljuk az elméletben megtanultakat. Fontos számunkra a versenyzők felkészítése az ideai hazai és nemzetközi versenyekre.
- **Sakk:** Az ideai évben tovább szeretnénk fejleszteni a haladók tudását, ehhez az interneten található sakkprogramokat és játékokat is felhasználjuk. Szeretnénk népszerűsíteni ezt a sportot és minél több fiatalat megismertetni az alapokkal. Ezért tervezünk egy sakkversenyt a tavaszi hónapokra.
- **Boccia:** Továbbra is nagy népszerűségnek örvend a kliensek körében. Célunk a szabadidős elfoglaltság mellett a fejlesztő munka is. Téri tájékozódó képességet, kéz ügyességet, csapatban való együttműködést fejlesztünk vele. Taktikai oktatásban is részesítjük az érdeklődőket, szituációs gyakorlatokat végeztetünk klienseinkkel. Új technikai elemeket is tanítunk, ennek segítségével nagyobbakat, pontosabbakat tudnak dobni a játékosok. Célunk tavasszal megrendezni a szabadidős MEREK házibajnokságot.

Egyéb kulturális foglalkozások:

- **Énekkar:** Zenei klubunk a 2014-es évben átalakult énekkarrá. Önkéntes segíti munkánkat, aki zeneakadémiát végzett és karvezetést tanult. Februárban alakult énekkarunk egyre népszerűbb és jelenleg 12 főt számlál. Kottaolvasás elsajátítása és 2, 3 szólamban való éneklés megtanulása szerepel idei terveink között. Szeretnénk nevezetesen ünnepeinken fellépni, és az év során 1-2 koncertet is adni. Hangszeres kíséretünk is van, melyre szintén egy önkéntest sikerült rábeszelnünk. Heti két alkalommal lesznek a próbák. Az éneklés fejlesztő és terápiás célokat is szolgálhat. Az idén ebben is szeretnénk egy kicsit elmélyülni. Fejlesztani ez irányú tudásunkat.
- **Filmklub:** 2014-ben a pénteki mozifilmes klubot „Az én kedvenc filmem„ címmel hirdettük meg. Klienseink elhozhatják kedvenc filmjüket. A filmvetítés előtt elmondhatják egymásnak, miért szeretik ezt a filmet, utána pedig megbeszéljük, kinek, hogy tetszett, mennyiben egyeznek a vélemények.
- **Komolyzenei klub:** Az operák világába szeretnénk bepillantást nyújtani klienseinknek. Az ideai évben Verdi operákat veszünk sorra. Intézményünkben élő kliensünk segíti majd munkánkat.
- **Kreatív foglalkozás:** Az ideai évben heti rendszerességgel működő foglalkozássá fejlesztettük. Hétfőként tartjuk, és az ünnepekre való ajándékkészítés mellett szeretnénk, ha klienseink segítenének díszek készítésében is, melyekkel a lakószinteket szeretnénk otthonossá tenni. Másik tervünk, hogy terápiás célokat is szolgáljon ez a foglalkozás, ezért mandalákat, akvarelleket festenénk. A festés közismerten az egyik legjobb feszültségoldó elfoglaltság. Ehhez szakember segítségét szeretnénk igénybe venni, önkéntes alapon.

Havi rendszerességgel megrendezett állandó programjaink:

- **Főzés:** Az egyik legnépszerűbb, ezért továbbra is fontos program. Az Önálló Élet Egyesülettel közösen szervezzük és valósítjuk meg havi rendszerességgel. A konyhai művészet alapjaira, egyszerű ételek készítésére tanítjuk meg a klienseket. Szeretnénk elérni, hogy mikor önálló életet kezdenek, pár egyszerű ételt tudjanak elkészíteni. Az ideai évben terveink között szerepel egy főzőverseny megrendezése. Két fős csapatok mérnék össze tudásukat hónapról-hónapra. A menü kitalálásától a bevásárláson át az elkészítésig minden az ő feladatuk lesz.

Éves állandó programjaink

- **Táborok:** Boccia és trail-o táborot tervezünk a nyári szünetben.
- **Nagyobb ünnepeinkre az énekkarral készülünk műsorral.**

Pedagógiai és foglalkozási rehabilitációs csoport

A csoport célja és feladata

A csoport célja a MEREK-kel, valamint a Holnap Házával jogviszonyban álló kliensek társadalmi re/integrációjának elősegítése pedagógiai és a foglalkozási rehabilitációs szempontból. Ezen belül célunk a kliensek önálló életvitelhez szükséges készségeinek, képességeinek fejlesztése és megőrzése.

A csoport feladata egyfelől a kliensek egyéni képességstruktúrájának megismerését és felmérését követően a képességek célzott, egyénre szabott fejlesztése egyéni, páros és/vagy csoportos formában. A folyamat során feladatunk klienseink szembesítése meglévő készségeikkel, képességeikkel, valamint alternatív megoldási utak keresése és gyakorlása. Feladatunk továbbá klienseink munkaerő-piaci helyzetének feltárása, a munkavállaláshoz, álláskereséshez szükséges ismeretek átadása, készségek erősítése, klienseink egyéni szükségletekhez igazított támogatása a munkakeresésben, illetve munkavállalásban. A munka során elsődleges szempontunk a személyre szabott szolgáltatásnyújtás, a valós igények kielégítése. Emellett fontos, hogy szolgáltatásaink minél szélesebb körben hozzáférhetővé váljanak az igénybevevők számára.

Munkatársaink:

A csoport jelenleg 6 főállású, 1 részmunkaidős és 1 megbízott munkatárssal dolgozik, és átlagosan 80 kliens rehabilitációjában nyújt segítséget.

Szolgáltatásaink

Foglalkoztatási rehabilitáció

- *A szociális foglalkoztatás rendszerének működtetését az elérendő feladatmutató, az ehhez megítélt támogatás és az engedélyezett foglalkoztatási tevékenységek és feltételek szerint folytatjuk. A szociális foglalkoztatásban résztvevő személyek tervezett száma 2014-ben az elérendő feladatmutató és támogatási összeg figyelembe vételével kerül meghatározásra. Így 2014-re tervünk munka-rehabilitációban 7 fő folyamatos foglalkoztatása, fejlesztő-felkészítő foglalkoztatásban minimum 14 fő folyamatos foglalkoztatása (4, illetve 7 órában). A szociális foglalkoztatásban résztvevők száma összesen várhatóan minimum 21 fő lesz a következő évben.*

A szociális foglalkoztatáson belül jelenleg munkatevékenység a kertészetben, a papíripari-, valamint digitalizáló műhelyekben folyik. A tevékenységek sokszínűsége miatt mind a fejlesztő-felkészítő, mind a munka-rehabilitációban dolgozó kliensek számára tudunk megfelelő feladatot nyújtani. Emellett törekszünk arra, hogy értelmes, piaci értéket is képviselő tevékenységet végezzünk. A műhelyeinkben továbbra is a régebbi megrendelőink biztosítják a különböző kreatív összeállítási munkákat, de folyamatosan keressük az újabb megrendelőket.

- *2014 májusára zárul majd le a Kézefogva Alapítvány TÁMOP 1. 4.3.-10/1-2f-2011-0001 projekt „Fogyatékos emberek foglalkoztatásának fejlesztése az Aktív Műhely módszertanával” című programja, melyben a MEREK és csoportunk is részt vett. A projekt eredménye a MEREK-ben működő új büfé, melynek üzemeltetésében megváltozott munkaképességű munkavállalók is részt vesznek. A program zárásaként a Kézefogva Alapítvánnyal együttműködve egy nyílt napot szervezünk a MEREK-ben, melynek egyik célkitűzése új büfénk szolgáltatásainak népszerűsítése.*
- *Klienseinket folyamatosan segítjük a munkaerőpiac felé. Célunk 2014-ben min. 4 fő (szociális foglalkoztatásból és egyéni klienseink közül) munkába segítése nyílt munkaerő-piacra vagy védett munkahelyre. A már nyílt munkaerőpiacon dolgozó klienseinket a továbbiakban is gondozzuk, mentoráljuk.*
- *2014-ben is feladatunk a szociális foglalkoztatási további foglalkoztatási, finanszírozási lehetőségek figyelemmel kísérése. Ezen felül szeretnénk, az intézményi akkreditációs foglalkoztatás lehetőségét feltérképezni, hogy bővítsük foglalkoztatási lehetőségeinket.*

- A csoport munkatársai által nyújtott *munkaerő-piaci szolgáltatások* hozzáférhetőek a MEREK-ben elhelyezést nyert mozgássérült emberek számára, másrészt a Holnap Háza nappali rehabilitációs intézményt felkereső megváltozott munkaképességű, fogyatékos emberek számára. Klienseinkkel megismertetjük az álláskeresési technikákat. Folyamatosan kapcsolatot tartunk munkaerő-piaci partnereinkkel.

A pedagógiai és foglalkozási rehabilitációs csoport által kínált foglalkoztatási formák

2014. évi terveink között szerepel, hogy átstrukturáljuk a MEREK-ben jelenleg elérhető foglalkoztatási formákat. Erre vonatkozó terveink az alábbiak, melyek egyeztetése a közeljövőben várható a szakmai vezetőséggel. Az alábbiakban bemutatásra kerülnek azok a foglalkoztatási formák, melyeket terveink szerint 2014-ben klienseinknek kínálni fogunk. E formák között az átjárás mindkét irányban nyitott. A foglalkoztatási formák első lépcsőfoka a munkakipróbálás (mely indokolt esetben kimaradhat). A további foglalkoztatás formája ezt követően kerül meghatározásra. Rehabilitációs szocioterápiára minden kliens esetében lehetőség van. Az arra alkalmas kliensek, amennyiben a műhelyekben van betölthető szabad hely, munka-rehabilitációs vagy fejlesztő felkészítő foglalkoztatásba kerülhetnek. Ezek között a kliens képességei és fejlődése, valamint a szabad helyek szerint átjárás lehetséges.

Munkakipróbálás

- Munkakipróbálás során feltérképezzük a kliens tudását, illetve rálátást nyerünk arra, hogyan dolgozik. Felmérjük a meglévő készségeket, képességeket, hogy mire van szükség ahhoz, hogy munkába tudjuk állítani, milyenek az illesztési lehetőségek, képességek.
- Helyszíne: A munkakipróbálás elsősorban műhelyeinkben, illetve a kertészetben történhet.
- Időtartama: 0-10 munkanap (max. 40 óra), lehetőség szerint összefüggő időszakban. A pontos időtartam a foglalkoztatási szakember és a kliens megállapodása szerint történik. A munkakipróbálási időszak végén a foglalkoztatási szakember összegzést készít a tapasztalatokról.

Rehabilitációs szocioterápia

- A rehabilitációs szocioterápia közösségben végzett terápiás fókuszú munkatevékenység. Helyszíne: Reptető, műhelyek, kertészet, egyéb.
- Időtartama: a kliens és a foglalkoztatási szakember megállapodása szerint kerül meghatározásra. Egyszerre legfeljebb 3 hónap, mely korlátlanul hosszabbítható. A heti/napi időtartam szintén szakmai, illetve a klienssel közös döntés eredménye.

Munka-rehabilitációs foglalkoztatás

- A szociális foglalkoztatás keretein belül végzett fizetett munkatevékenység. Célja a résztvevő kliensek munkakészségének, testi és szellemi képességeinek munkavégzéssel történő megőrzése és fejlesztése. Célja továbbá a fejlesztő-felkészítő foglalkoztatásra való felkészítés. A munkavégzésre az intézmény jogszabályban meghatározott megállapodást köt a klienssel, melyben rögzítésre kerül a munkaidő, a tevékenység, a juttatás, stb.
- Helyszíne: Kizárólag műhelyeink és a kertészet.
- Időtartama: A megállapodást fél évre kötjük napi 4 órás munkavégzésre. Időtartama összesen max. 3 év, illetve a rehabilitációs idő lejártá. A pedagógiai és foglalkoztatási team döntése alapján, illetve egyeztetve az öt kísérő szakemberekkel, szükség esetén hosszabbítható.

Fejlesztő –felkészítő foglalkoztatás

- A szociális foglalkoztatás keretein belül végzett fizetett munkatevékenység.
- A résztvevőknek lehetőségük nyílik arra, hogy kialakítsák a munkaerő-piaci szerepvállaláshoz szükséges munkavállalói attitűdöt, megismerjék munkavégzéssel kapcsolatos jogait és kötelezettségeiket, hozzászokjanak a munkaviszonnnyal együtt járó életformához. A foglalkoztatási forma jogszabályban is meghatározott célja a különböző munkafolyamatok betanítása, a foglalkoztatás révén az önálló munkavégző képesség kialakítása, helyreállítása, fejlesztése, valamint a fogyatékos emberek felkészítése a munkaerőpiacon történő önálló munkavégzésre. A résztvevőkkel munkaszerződést kötünk.

- Helyszíne: Kizárólag műhelyeink és a kertészet.
- Időtartama: A munkaszerződést fél éves határozott időtartamra kötjük, mely meghosszabbítható. A napi munkavégzés 4-7 óra lehet. A teljes időtartam max. 3 év, illetve a rehabilitációs idő lejártá. A pedagógiai és foglalkoztatási team döntése alapján, illetve egyeztetve az őt kísérő szakemberekkel, szükség esetén hosszabbítható.

Reptető műhely

- Munkakipróbálás, rehabilitációs szocioterápia helyszíne, valamint szakember vezetésével kreatív-hobby műhelyként működik heti 2 x 2 órás nyitva tartási idővel. Célja a finommotorikus készségek felmérése és fejlesztése pedagógus kollégánk vezetésével. A célzott fejlesztésen kívül az érdeklődőknek lehetőségük nyílik kreatív, alkotó tevékenységre.

Pedagógiai tevékenységek egyéni és csoportos formában

- *Részképesség fejlesztés:* egyéni, páros vagy kiscsoportos formában, egyéni szükségletektől függő személyre szabott fejlesztés (pl.: téri orientáció, érzékelés, észlelés, rövid és hosszú távú memória stb.)
- *Önálló, önrendelkező élet program:* Célja, hogy klienseink az önkiszolgálási szint növelése által képessé váljanak önmagukhoz mérten a legnagyobb önállóságot elérni az élet különböző területein.
- *Tanulási technikák:* kooperatív, auditív és vizuális technikák elsajátítása csoportos formában.
- *Augmentatív, alternatív kommunikáció:* speciális eszközök tervezése, készítése, kipróbálása és alkalmazása a kommunikációs diszkrépancia megszüntetése érdekében.
- *Logopédiai fejlesztés:* az állapotfelmérést és az alapos logopédiai vizsgálatot követően egyéni foglalkozások tartása heti 1 ill. 2 alkalommal. A foglalkozások célja, hogy a személyre szabott terápiás eljárásokkal (afázia terápia, dysarthria terápia, pöszeség terápia) a beszédhiba mértékét csökkentsük, a kommunikációs kedvet felkeltsük.
- Új csoportfoglalkozásként a *beszédtechnika csoport* bevezetését is tervezzük. A 2014 szeptemberétől kezdődő csoportot heti 1 alkalommal a logopédus kolléga szervezi, kiscsoportos (max. 4 fő) formában. Az órára a Holnap Háza és a MEREK klienseit egyaránt várjuk.
- *Kommunikációs csoport:* A kommunikációs csoport célja, hogy a résztvevő kliensek a társas környezetben feloldódjanak, kommunikációs stratégiáik bővüljenek a foglalkozáson végzett verbális és non-verbális kommunikációs gyakorlatok segítségével.
- *Tantusz-csoport:* célja a közösségépítő folyamatok megkönnyítése, valamint a kognitív funkciók fejlesztése a játék, mint fejlesztő eszköz használatával.
- *Álláskereső klub:* A tematikus program segítséget nyújt abban, a kliens elhelyezkedéséhez, a megfelelő állás felkutatásához, elnyeréséhez és megtartásához szükséges készségek és képességek kialakításában, valamint a munkavállalással kapcsolatos reális jövőkép megtervezésében.
- *„Miapálya?”:* végzős tízedikesek és Addetur gimnáziumban végzők aktív felkészítése egyénileg és csoportosan. Ennek részei: pálya-orientációs teszt, képzéskeresés, munkakipróbálás (kb. 5 nap), praktikus ismeretek a munkakereséshez (technikák gyakorlása) és játékos formájú egyéb információgyűjtés.

Egyéb szakmai tevékenységek

- Munkatársaink részt vesznek a MEREK felvételi eljárásában, rehabilitációs konzultáción: pedagógiai és a foglalkoztatáshoz kötött vizsgálatot követően írásbeli javaslat készítése, részvétel a javaslatlételben.
- Rendszeres részvétel a kliensek rehabilitációs tervének elkészítésében, megvalósításában és felülvizsgálatában.

Tervek és tervezett tevékenységek az alapfeladatokon túl 2014-ben:

- 2014-ben a klienscsoportok és egyéni klienselosztás újrászervezésével szeretnénk növelni munkánk hatékonyságát és szakmai színvonalát.
- Kétheti rendszerességgel esetmegbeszélő csoportok szervezése.
- Ebben az évben is fogadjuk a hospitálási és/vagy gyakorlatszerzési céllal érkező hallgatókat.
- A hagyományos nyári tábor szervezését és megvalósítását is tervezzük erre az évre.

Munkáltatói kapcsolatok:

- Jelenlegi munkáltatói kapcsolatainkat tovább ápoljuk. Folytatjuk az együttműködést azokkal a munkaközvetítővel és civil szervezetekkel, akik foglalkoznak megváltozott munkaképességű emberek munkába segítésével, illetve szeretnénk továbbiakkal is megállapodást kötni.
Ennek érdekében egy munkatársunk aktív kapcsolatot épít védett szervezetekkel, egy munkatársunk pedig a nyílt munkaerő-piacon törekszik új, illetve szorosabb kapcsolatok kiépítésre.
- Idén is tervezzük foglalkoztató műhelyeink megjelenését különböző jótékonyági, illetve egyéb vásárokon.

Szakmai munkánk fejlesztése és színesítése érdekében az idei év folyamán is szeretnének a csoport munkatársaival képzéseken, szakmai fórumokon, tanfolyamokon részt venni.

Pszichológiai Csoport

A csoport célja és feladata:

A Pszichológiai Csoport célja, hogy tevékenységünkkel elősegítsük a mozgássérült emberek eredményes rehabilitációját, társadalmi integrációját. Feladatunk a komplex rehabilitáció keretein belül mentálhigiénés és pszichés támogatás nyújtása az intézménybe felvételt nyert bentlakásos rehabilitációs elhelyezett, valamint nappali szolgáltatást igénybe vevő klienseink számára. 2014 januárjában 80 klienssel van kapcsolata csoportunknak, ez a létszám évközben dinamikusan változik a szükségleteknek és a kliensek igényeinek megfelelően.

A pszichológiai munka alapja a kliensekkel történő rendszeres találkozás, mely intézményünkben egyéni és csoportos keretek között zajlik. Tevékenységünk központi célja a rehabilitációt hátráltató lélektani tényezők feltárása és azok különböző módszerekkel történő átdolgozása.

Munkatársaink:

Csoportunk jelenleg 2 pszichológus kollégából, valamint a csoportvezetőből áll. A korábbi években (2009 óta) távozott 3,5 munkatárs pótlására nincs lehetőségünk. 3,5 emlenő kollégára egy felvétel jutott, így csökkent szakmai létszámmal látjuk el a tevékenységeket, a feladatok és szakmai nehézségek fokozatos növekedése mellett. Sajnos csoportunk számára szupervíziós támogatás 2011 szeptembere óta nem biztosított, mely lélektani munkánkat figyelembe véve fokozott megterhelést és nehézséget jelent.

Munkatársaink fix munkaidőben, heti 40 órában dolgoznak. Mindhárman MA pszichológia szakos diplomával rendelkezünk, egy fő mentálhigiénés diplomát is szerzett.

Módszerspecifikus képzettségek a csoportban:

Egy kollégánk pszichodráma asszisztens képzését 2013-ban fejezte be, másik munkatársunk analitikusan orientált pszichoterápiás képzését 2014 januárjára végezte el. A csoport vezetője befejezte PhD képzését, valamint 2013 szeptemberében záróvizgázott a Tündérhegyi Európai Pszichoterapeuta szakképzésen.

A csoport szolgáltatásai:

A pszichológiai szolgáltatás egyéni formája:

2010 óta a pszichológiai szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódó belső szakmai szabály, hogy bentlakással egybekötött rehabilitációban résztvevő klienseinknek a MEREK-be kerülés első évében heti egyszer igénybe kell venniük a pszichológiai szolgáltatás egyéni formáját, így ebben az időszakban heti rendszerességgel kapcsolatuk van

pszichológusokkal. Amennyiben az első évben zajló közös munka után a kliens nem kér további rendszeres pszichológiai támogatást, úgy a rehabilitáció második évétől módjában áll erről írásban lemondani. Ennek a rendszernek alapját képezi az a szándék, hogy a kliens megéleje a közös munkában vállalt felelősségét, másrészt az az irányelv, hogy a pszichológusok a kliens önrendelkezéséből és belső igényéből fakadó pszichés munkát preferálják. Ez a működésmód megszüntette azt a korábban jellemző kliens hozzáállást, mely szerint pszichológushoz csak „elmebajosok” járnak. A rehabilitáció kezdeti szakaszában e heti rendszeres találkozások pozitív hatása, hogy a kliensek már a rehabilitáció első évében szembesülnek sérült működésükkel, beilleszkedési problémáikkal, otthonról való elszakadási nehézségeikkel, szorongásaikkal, kapcsolatalakítási nehézségeikkel. Ennek következtében javul önreflektív működésükhöz, növekvő mértékben képesek a belátásra, fejlődik a mentalizációs képességük, valamint megszületik az igényük arra, hogy jobb, eredményesebb, asszertívebb problémamegoldásra tegyenek szert. A rendszeres kliens-pszichológus találkozások óraszáma az utóbbi két évben ugrásszerűen emelkedett, és az első tapasztalatok alapján elmondható, hogy minimális azon kliensek száma, akik a rehabilitáció második évétől már nem kérnek pszichológiai szolgáltatásokat.

A kliensekkel való munka során, a terápiás folyamatban leggyakrabban megjelenő kérdések, témák: megváltozott élethelyzetből adódó feszültségek, konfliktusok, a veszteségek (mozgás, egészség, munka, egzisztencia) miatt keletkező pszichés problémák, az önfogadás, önértékelés, önállóság. Klienseink számára testük mássága, vagy fokozott sérülékenysége, illetve ennek következményei, s az ezzel való szembesülés, helyzetük elfogadása komoly kihívást jelent. Helyzetüket tovább nehezíti, hogy az „én-azonosság” kialakulásához gyakran kell leküzdeniük pszicho-szociális kríziseket, egy-egy bizalmi, szégyenbeli, tudattalan bűnösségi, önállósági, valamint produktív válságot. Baleset következtében mozgássérültté vált klienseinknél gyakran találkozunk a poszttraumás stressz zavar valamilyen tünetével, amely a mindennapi élethelyzetekben fokozott félelem, szorongás, alvás- és teljesítményzavar formájában mutatkozik meg. Mindezek feldolgozása hosszú időt vesz igénybe. Ugyanakkor nélkülözhetetlen ahhoz, hogy a kliens terhelhetőségének, teljesítőképességének egyéni maximuma elérhető legyen.

Akut krízishelyzet esetén (szuicid gondolatok vagy kísérlet, terminális állapot, haláleset) a pszichológus jelenléte alapvető. Egyre gyakrabban jelentkeznek olyan kliensek, akiknél összetett pszichés problémák nehezítik a rehabilitációt. Ezek a tünetek részben a mozgásfogyatékoság szövődményeként lépnek fel, részben attól függetlenül mentális kórkép formájában jelennek meg. A szakemberek kompetenciáját meghaladó helyzetekben az érintett klienseket krízis intervenciók osztályra juttatjuk, melynek megszervezése, és utánkövetése a pszichológusok feladata.

A szülőkkel, hozzátartozókkal való együttműködés egyre több kliens esetében jelenti a családtag tényleges pszichés gondozását is. Ennek hátterében a következő tapasztalat áll: az érintett kliensek rehabilitációja sikertelen lenne a szülő, hozzátartozó pszichés támogatása nélkül. Gyakrabban tapasztalunk nehezítettséget a kliens – anya leválás folyamatában, ami akadályozza a kliens abban, hogy a lehetőségekhez képest legönállóbb életet élhessen. Ezekben az esetekben próbálunk a szülőnek is segítséget nyújtani. A baleset következtében mozgássérültté vált fiatalok vagy fiatal felnőtt klienseinknél a szülők számára gyakran komoly nehézséget jelent elfogadni gyermekük megváltozott testképét, elveszített képességeit, új működésmódját, amire túlvédő szülői magatartással reagálnak. A pszichológussal való konzultáció ennek oldásában nyújt segítséget.

A Pszichológiai Csoport tevékenysége kiterjed a pszichológiai segítséget kérő *nappali szolgáltatást* igénybe vevő kliensekre is (Holnap Háza). Az itt jelentkező kliensekkel szakembereink időhatáros pszichoterápia szellemében 10 alkalomra szerződnek, melyben fókuszorientált (probléma centrikus) munkát végeznek.

2011 őszétől a MEREK-ben történt forráscsökkenések nyomán nem praktizál pszichiáter szakorvos. A Pszichológiai Csoport feladata koordinálni a kerületi *Pszichiátriai Gondozóval való kapcsolatot*. Ennek a feladatnak két része van: egyrészt szakmai kérdésekben egyeztetünk a szakrendelő vezető főorvosával, másrészt megszervezzük az első kapcsolatfelvételt a kliens és a szakorvos között. Amennyiben szakmailag indokolt, rendszeresen kísérik kliensünket a gondozóba, és konzultálunk a pszichiáterrel.

Csoportunk munkatársai szervezik a központi idegrendszeri sérült kliensek számára *neuropszichológus* szakemberrel való konzultációt. A Budai Gyermekkorházban zajló vizsgálatok eredményeiről a pszichológus az adott klienssel foglalkozó szakembereket, valamint szükség esetén a klienssel foglalkozó tanárokat is tájékoztatja. Évenként átlagosan 10-15 kliensnek van szüksége szakvéleményre, amely kliensenként általában 2-5 alkalmas találkozást jelent a neuropszichológussal.

Tematikus, strukturált csoportfoglalkozások:

A MEREK-ben hagyománya van a különféle céllal indított tematikus, strukturált csoportfoglalkozásoknak. Ezek a foglalkozások, terápiák a társas együttlét miatt külön előnyökkel is járnak. A csoporttagok megtapasztalják, hogy problémájukkal nincsenek egyedül, hogy más is küzd hasonló nehézségekkel. Megtapasztalhatják, hogy ezek a problémák megoszthatók, ezzel nagymértékben csökkentve a kliensben kialakult negatív érzéseket, beleértve szégyenérzetet is. A társas léttel, a mások segítségével, illetve a csoporttagok problémamegoldó stratégiáinak megfigyelésével fejlődhetnek a kliensek készségei, különös tekintettel a szociális készségekre. A csoporthoz való tartozás érzése külön erőforrássá válhat a tagok számára. Mindezek együttesen stabilizálják klienseink identitását, fejlesztik önazonosságukat.

2014-ben a következő csoportok szervezését, előkészítését, illetve indítását tervezzük:

- *Ismerkedési Nap:* korábbi években a Pszichológiai Csoport feladata volt az ősszel újonnan beköltöző kliensek számára egy ismerkedést segítő csoportos együttlét megszervezése. Ezen a napon az új kliensek minden szakmai csoport munkájába bepillantást nyernek, és képet kapnak a MEREK őket érintő működéséről. Ennek keretében a kezdő ismerkedési csoportfoglalkozást munkatársaink vezetik.
- Az 'Ismerkedési Nap' folytatásaként új klienseinknek *Beilleszkedést segítő csoportot* tartunk szeptember és október hónapokban, heti 1x2 órában. A Beilleszkedési Csoport az új kliensek mielőbbi alkalmazkodását, s a rehabilitációs folyamatba való hatékony bekapcsolódását szolgálja. Ez egy verbális alapon álló csoport, melybe helyenként kreatív technikákkal egyéb jellegű feladatok is kerülnek. A kliensek számára lehetőség nyílik az otthonról való elszakadás következtében fellépő szeparációs szorongások átdolgozására, hasonló helyzetben lévő sorstársaik problémáinak megismerésére, pozitív és örömteli élményeik megosztására, az esetlegesen jelentkező, a beilleszkedést nehezítő élmények feldolgozására.
- A Beilleszkedési csoporttal egy időben indítjuk el a „*Félidő*” névre keresztelt, szintén *tematikus csoportfoglalkozásunkat*. Ezt a foglalkozást 2013-ban indítottuk először. Résztvevői megközelítőleg a rehabilitációs idejük felén vagy már azon túl járó kliensek voltak. Fő célunk annak tudatosítása volt, hogy hol tartanak a kliensek saját rehabilitációs folyamatukban, valamint annak leltárba vétele, hogy mit értek el eddig, hol vannak komolyabb elakadásai, hiányosságaik. A csoport másik fő témája az érintettek jövőképe: ismerjék meg egymás terveit a jövőre nézve, illetve a terveikhez szükséges lépéseket is megfogalmazzuk. A 2013-ban 7 alkalomra tervezett csoport sikerein felbuzdulva idén egy 3 hónapos folyamatban gondolkodunk, amennyiben ehhez mind az intézeti, mind a kliens feltételek adottak lesznek.
- Tavaly nem volt elegendő kapacitása csoportunknak a nő kliensek számára tervezett „*Nőnek lenni jó*” című tematikus csoport megtartására. 2014 májusában próbajelleggel szeretnénk elindítani ezt a csoportot, aminek terveink szerint előkészítési, szervezési munkát a napokban el is tudjuk kezdeni. A tematikus csoportfoglalkozás megváltozott vagy speciális élethelyzetben élő nők számára indulna, s benne a női szerepek külső és belső jellemzőinek alakulása kerülne feldolgozásra.
- Terveink között szerepel egy olyan *filmes pszichológiai csoport* indítása, melynek keretében különböző filmrészletek segítségével ismerjük meg, majd dolgozzuk át az adott kérdéskört. Példának a konfliktuskezelést említjük. A csoport lényege, hogy az előre elkészített, összevágott filmrészletek közös megtekintését követően akár saját szerepjáttékkal, akár verbális alapon megbeszéléssel klienseink jobban megismerjék saját belső konfliktusaikat, azok verbalizálási lehetőségét, majd új kezelési stratégiák kidolgozásra és kipróbálásra kerüljenek. Ugyanilyen alapon működő tematikus csoportokat különböző fókusszal szeretnénk előkészíteni. Bízunk benne, hogy technikai segítséget a Digitális műhely szakembereitől kaphatunk majd a filmrészletek összevágásához.

Egyéb feladatok:

- A Pszichológiai csoport koordinálja a MEREK-be jelentkező kliensek felvételi folyamatának legjelentősebb szakaszát, az ún. rehabilitációs konzultációt.

Ez magában foglalja a felvétel előkészítését, a rehabilitációs konzultációk megszervezését, lebonyolítását, melynek végén a felvételben résztvevő munkatársakkal közösen kerül kialakításra a szakmai csoportok (mint rehabilitációs konzultációs team) javaslata.

2013 őszére befejeződött a rehabilitációs konzultáció dokumentációjával kapcsolatos változtatások utolsó részlete is. 2012 őszétől a szervezésben két változást vezettünk be. Egyik a dokumentációt és az adminisztrációt érinti, a másik a konzultáció lebonyolítását.

A konzultáció adminisztrációjában jelentős könnyebbséget jelent csoportunknak a bmerek ezen modulja, melyen a konzultációk rögzítése, adminisztrációja zajlik.

2013 elejére a rendszer többnyire kifogástalanul működött, azóta a működés során felszínre került hibák javítása, illetve a munkánkat segítő változtatások futnak. Ennek szakmai részét a Pszichológiai Csoport felügyeli, összegyűjtve, majd jelezve a problémákat az informatikusoknak.

A bmerek-en végezhető adminisztráció egyik előnye, hogy az érintett szakemberek azonnal hozzáférnek a konzultációt alkotó team szakmai anyagához, szakvéleményéhez, ezáltal gyorsabbá vált a kommunikáció a teamek tagjai között.

A jelenlegi gyakorlat szerint a hétfőnként szervezett rehabilitációs konzultációk szakmai javaslata már a hét csütörtökre elkészül és következő kedden már a szakmai vezetőség előtt van döntés előkészítésre. Ezzel a forгатókönyvvel jelentős mértékben felgyorsult a rehabilitációs konzultáció menete, illetve átláthatóbbá váltak az egyes lépések.

A másik változás a konzultációk gyakorlatához kötődik, s egyelőre még „gyakorló” fázisban van. A rehabilitációs konzultációkról folyó szakmai egyeztetésen született az a megállapodás, hogy a korábbi gyakorlattól eltérően a konzultációnak két formáját fogjuk a jövőben alkalmazni. Az egyik a hagyományos, ún. egyéni konzultáció, amikor minden szakember külön találkozik a klienssel. Ezt a gyakorlatot alkalmaztuk korábban is. A másik az ún. csoportos rehabilitációs konzultáció, melyre ritkán kerül sor. Az olyan klienseknél, akiknél a konzultációnak ez a módja hatékonyabb és informatívabb lehet, s a jelentkező számára sem okoz várhatóan nehézséget, hogy egyszerre több munkatárssal találkozik. Ez azt jelenti, hogy a kliens nem egyenként találkozik az őt vizsgáló szakemberekkel, hanem a rehabilitációs konzultációs team minden tagja és a kliens egy asztal körül ülnek és beszélgetnek. Az ilyen konzultációt követően, ha még szükséges, egy-egy szakterület képviselő szakember később külön folytatja a vizsgálatot a klienssel. A csoportos konzultáció előnyei és hátrányai is körvonalazódnak látszanak, ezek összegyűjtését, értékelését a Pszichológiai Csoport folyamatosan végzi. A nehézség ebben a formában az, hogy a kliensről előzetesen kevés szakmai ismeretünk van, így nehezen dönthető el, hogy érdemi információ nyerhető-e a közös konzultáció során.

- Rendszeres tevékenységünk a kliensek egyéni fejlesztési tervében a pszichológiai rész elkészítése, az EFT meghatározott részeinek bmereken történő rögzítése.
- Egyre többször kerül sor olyan esetmegbeszélő teamekre, melyet pszichológus szakember szervezett más szakmai csoportokat is érintő kollégák bevonásával. Idén is szerveznek a kollégák esetmegbeszélő teameket, vagy részt vesznek más szakmai csoport által szervezett szakmai megbeszéléseken.
- A MEREK a Pécsi Tudományegyetem Pszichológiai Intézetével, a Szegedi Tudományegyetem Pszichológiai Intézetével fennálló együttműködési megállapodás keretében klinikai és egészségpszichológiai mesterképzés számára gyakorlólhelyet biztosít. Az oktatást a csoportvezető végzi, koordinálja a szakmai együttműködést a MEREK és az egyetem között, irányítja és szervezi az egyetemről érkező hallgatók munkáját, valamint a hallgatók kliensekkel való kapcsolattartását.

- Pszichológusaink az ADDETUR Alapítványi Iskolánál az *iskolapszichológusi feladatokat* is ellátnak. Szükség esetén az iskola tanulói számára tanácsadást, illetve - pszichés problémától függően - néhány alkalmas fókuszterápiát nyújtanak. Az iskolával tovább folytatódik a szakmai együttműködés a felvételik, a beiratkozás kapcsán.
- A csoport működését a hetenkénti *csoportértekezlet* hangolja össze. 2012 óta nincs lehetőség szupervíziorra, melynek hiányát a pszichológusok a megterhelő lélektani munka miatt egyre gyakrabban megérik és megszenvedik. A hiány pótlását és a pályakezdő kolléga munkájának szoros mentorálását hetenkénti esetmegbeszéléssel próbáljuk megoldani. 2014. januárjában a csoport döntést hozott arról, hogy félévenként változtatják az esetmegbeszélők fókuszát. Ebben a félévben a gerincsérültek köré szervezik az esetmegbeszélőket (amennyiben akutan nem jelentkezik olyan eset, mely prioritást élvez).
- Havonta egyszer az esetmegbeszélés helyett hazai és külföldi kurrens *szakirodalom közös feldolgozása* zajlik, melyhez a külföldi szakirodalmat a csoport szakemberei fordítják.
- *A csoport szakemberei rendszeresen vesznek részt a személyi segítők havi egyszeri nagyértekezletén.* Ilyenkor a személyi segítők szakmai támogatására szemléletformáló beszélgetésekre kerül sor, melyeken több ízben konkrét problémák és esetek is szóba kerülnek. Az ilyen jellegű (szakember – személyi segítő csoport) találkozások egyik célja a személyi segítők szakmai identitásának formálása, illetve az általuk alkalmazott intervenciók finomítása, egyfajta házon belüli szupervizionálás. Ilyen téma például a koponyasérült kliensek gyakoribb konfliktusaihoz való viszonyulás kérdése, illetve egy-egy kliens megterhelő családi helyzetéből adódó érintettség mértékadó kezelése.

A Pszichológiai Csoport szakembereinek jelenleg is futó, illetve tervezett *szakmai képzései*: egy fő tervezi 2014 szeptemberétől szakirányú továbbképzésének megkezdését. Egy fő jelenleg klinikai szakpszichológus képzésben vesz részt. Két fő jelenleg módszerspecifikus szakképzésben vesz részt. A képzéseket a kollégák szabadidejükben végzik.

Konferenciák: a csoportvezető hazai és nemzetközi konferenciák rendszeres előadója. Idén a Magyar Pszichológiai Társaság májusi, az őszi Alpok – Adria, valamint a Magyar Pszichoanalitikus Egyesület jubileumi konferenciájának előadója.

Személyi segítő és egészségügyi csoport

A csoport célja és feladata

A mozgássérült emberekkel folytatott komplex rehabilitációs munka fontos, gyakran elengedhetetlen eleme az egyéni szükségletekhez, képességekhez, mozgásállapothoz igazodó személyi segítség, melynek célja a kliensek mindennapi önellátási, önkiszolgálási tevékenységeinek segítése, fejlesztése, és mindazon ápolási, gondozási és egészségügyi jellegű tevékenységek elvégzése, melyekben klienseink napi szinten segítségre szorulnak.

A csoport munkatársainak továbbá fontos szerepe van abban, hogy a rehabilitációs folyamat végeztével klienseinknek pontos ismeretei legyenek arról, milyen rendszerességgel és milyen mindennapi tevékenységekben van szükségük személyi segítségre és ezt a segítséget az őket segítő személytől, legyen az hozzátartozójuk, segítőjük, vagy valamely más intézmény munkatársa, hogyan kérhetik, annak pontos módját, mikéntjét hogyan tudják átadni segítőjüknek.

Munkatársaink

Csoportunk jelenlegi létszáma 37 főre csökkent az elmúlt időszakban, azonban az elmúlt fél évben két új emberrel növekedett a személyi segítő létszám. A megnövekedett létszám sem elegendő a kliensek megfelelő ellátására.

Létszámunk a következőképpen alakul:

- 31 fő személyi segítő,
- 2 fő kisegítő személyzet,

- 1 fő szakmai tanácsadó,
- 1 fő egészségügyi asszisztens,
- 1 fő kötözős, prevenciók kollega
- 1 fő csoportvezető és
- 1 fő csoportvezető-helyettes.

A csoporton belüli átszervezés után egy ember látja el a kötözéseket, (Decubitus) illetve, a Biopton lámpakezeléseket. Több orvos véleménye alapján növelni szeretnénk a 2014. évben a Biopton lámpa használatának gyakoriságát a sebgyógyítás és a sebkialakulás megelőzésének érdekében.

Személyi segítőink a nap 24 órájában, 2 műszakban (12-12 óra) nyújtanak gyakorlati segítséget klienseink számára. Az új jelentkezőket egy hónapon keresztül kizárólag a nappali műszakban ismertetünk meg a kliensekkel végzett tevékenységekkel. A próbaidő további 3 hónapjában már a megszokott 12 órás műszak szerint dolgoznak tovább.

Fontos elvünk, hogy a személyi segítség során nem sérülhet a kliens önrendelkezéshez való joga. A személyi segítőnek alapkészsége kell, hogy legyen az empátia, a megfelelő kommunikációs és kapcsolatteremtő készség, s ez egészül ki a segítségnyújtás különböző szintjeihez társuló szakmai ismeretekkel és képességekkel. Feladatainkból fakadóan a mindennapi munkavégzés elengedhetetlen része a megbízhatóság, és a tapintat is.

Szolgáltatásaink

Ápolási, gondozási feladatok a kliens önellátási képességének figyelembe vételével, segítségnyújtás a szobák rendben tartásában

- Napszaktól függő feladatok elvégzése: ébresztés-fektetés, tisztálkodás, fürdetés, öltöztetés, testi higiéné biztosítása, ágyak rendbetétele, szoba rendbetétele, szellőztetése.
- A fizikai ellátásra szoruló kliensek ágytálazása, tisztába tétele, bőrfelület rendszeres ellenőrzése a felfekvés (decubitus) kialakulásának elkerülése érdekében.
- Amennyiben a felfekvés kialakulása nem megelőzhető, a személyi segítő munkatársak a csoportvezetőn keresztül jelzik a veszélyt jelentő problémát az egészségügyi asszisztens számára, amelyet rögzítenek a kliens dokumentációjában is.
- A felfekvés kialakulásának megakadályozása érdekében speciális matrac alkalmazása, fokozott figyelem a kliens forgatására fekvő helyzetben a forgatásra és bőrápolásra egyaránt.
- Önkátérező kliensek ellenőrzése, az erre rendszeresített ellenőrző lap vezetése, aláírása.
- Vizeletgyűjtő zsákok éjszaka legalább kétszeri kiürítése, az összegyűlt vizelet mennyiségének és milyenségének jelölése a napi kliens- és műszakdokumentációban.
- A nem állandó katétert használó klienseknél napi 5 alkalommal történő megkatérezése, ennek dokumentálása.
- A mindennapi életvitel biztosítása érdekében a napszaktól függő feladatokon kívül, a személyi segítő munkatársak a kliensek önellátási képességének figyelembevételével részt vesznek az etetésében (tálalás, étkeztetés) és a napi folyadékbevitel biztosításában is.
- További feladatokat jelentenek a bentlakó kliensek ruháinak tisztítása (mosás, teregetés) és azok elpakolása.
- Kéthetente ágynemű csere, az önellátó klienseknél a munkatársak felügyelik az elvégzett feladatot. Természetesen ha „baleset” történik azonnali ágynemű csere és fertőtlenítés. A személyi segítő feladata még a kacsák, ágytálak rendben tartása, fertőtlenítése, gondoskodik arról, hogy a fürdőszobákban állandóan legyen fertőtlenítő, a higiénés protokoll betartásával.

- A mozgásukban súlyosan korlátozott klienseknél a személyi higiénehez és éjszakánként az alvás ideje alatt hely-és helyzetváltoztatáshoz nyújtanak segítséget a munkatársak. Ehhez jelent nagy segítséget az utólagosan felszerelt Goldman típusú felső sines rendszer. (Használata 2012. ősztől kötelező.)

A csoport által végzett egészségügyi jellegű feladatok

- Az elrendelt gyógyszerek beadása, öngyógyszerezőknél a gyógyszer bevitelének ellenőrzése, hőmérés. A gyógyszeradagolás hetente egy alkalommal történik az orvosi szobában, az orvosi asszisztens segítségével, saját névre szóló gyógyszeradagolóba kerülnek a medicinák.
- Betegség esetén rendszeres lázmérés, szellőztetés, ágynemű cseréje szükség szerint, folyadékpótlás biztosítására tea lefőzése vagy tea rendelése a konyháról, többszöri itatás, bevitt folyadék mennyiségének jelölése a megfelelő dokumentációban, beteg környezetének fokozott fertőtlenítése, személyi higiéne fokozottabb betartása, a beteg ellátásakor védőeszközök alkalmazása (pl. szájmazsk használata légúti megbetegedés esetén).
- Vércukorszint ellenőrzése, havi egy alkalommal, ennek dokumentációja papír illetve számítógépen történik, kiugró eredményekről tájékoztatás a csoportvezető illetve az orvos részére.
- Kéthetente vérnyomás mérés ennek dokumentációja papíron, illetve számítógépen történik, kiugró eredményekről tájékoztatás a csoportvezető illetve az orvos részére.
- Lázcsillapítás tableta vagy injekció formájában, gyógyszerelés, melyről szigorú dokumentáció az orvosi szobában történik.
- Ha szükséges, inzulin beadása, ennek dokumentálása.
- Krízishelyzetben orvosi ügyelet/mentők hívása. Csoportvezető értesítése.
- Sebkezelés, kötözés, a végzett tevékenységek szakszerűsége érdekében a kezelés megtörténtét jeleznie kell a napi dokumentációban. A változások jelzése és rögzítése szintén szükséges a megfelelő dokumentációs lapon illetve az orvosiban.

Egyéb tevékenységek

- Veszélyes hulladék szakszerű gyűjtése zsákokban, illetve papírdobozban (tű, teszt csík, stb.).
- Elvégzett tevékenységek regisztrálása az erre szolgáló dokumentációs lapon, és a számítógépes programon (bmerek).
- Egészségügyi problémák folyamatos nyomon követése, szükség szerint időpontok kérése, kísérés szakrendelésekre.
- Kórházi tartózkodás esetén látogatása, amennyiben a kórházi osztályon igény merül fel, akkor segítségnyújtás a személyi segítségben és a kórházi tartózkodás alatt a személyi higiénia biztosításában, különös esetben segédeszközök biztosítása és betanítása a kórházi személyzet számára.
- Új kliens fogadása, segítése és támogatása a MEREK-es mindennapokba való beilleszkedéshez, napi rutinnal való megismertetése.
- A kliens szükség és lehetőség szerinti, Intézetén kívüli kísérése, ennek regisztrálása a napi műszakdokumentációban.

Mindezen feladatokat munkatársaink a kliens közreműködésével, igényei figyelembevételével, döntési szabadsága és emberi méltósága tiszteletben tartásával végzik.

Munkafeltételek javítása

2012. januárjában sikeresen elkezdődött a mennyezeti emelőrendszer kiépítése, amely fontos segítséget nyújt kollégáinknak a biztonságos, kényelmes emelésben.

B. épület	Szoba	Vizes helyiség
I. em.	5	
II. em.	7	
III. em.	6	2*

(*A III. emeleti egyik mosdóban az egyik hagyományos GH1-es emelőfej görgője lett kicserélve a korszerűbb GH1Q-ra, aminek köszönhetően bárki egy mozdulattal leemelheti és a másik helyiség sínrendszeréhez csatlakoztathatja az emelőfejet.)

2014-ben lehetőségünk nyílik felső sínes rendszerek további telepítésére. A sínrendszer helyes használatához egy napos szakoktatást tartunk újonnan belépő munkatársainknak, valamint emlékeztető képzéseket is szervezünk, amelyet fokozatosan be tudunk építeni a mindennapi használatba. A felső sínes rendszer betanítása része a mentorálási folyamatnak, amelyet egy tapasztalt munkatárs végez.

További 2014-re tervezett tevékenységek

- Klienseink kísérését, a különböző orvosi vizsgálatokra, csoportunk munkatársai végezték, illetve a hazautazásoknál (pl. vonathoz kísérés) a szociális munkásokkal közösen szerveztük meg ezt a munkafolyamatot. Tapasztalataink alapján klienseinknek ezek a kísérések biztonságot jelentenek. Elsősorban az orvosi vizsgálatoknál nyújtunk biztos hátteret. Egészségügyi végzettséggel rendelkező orvosi asszisztens munkatársunk folyamatosan szervezi a különböző rendszeres és akut egészségügyi vizsgálatokat a különböző kórházakba és rendelőintézetekbe.

Amennyiben munkatársaink létszáma és beosztásuk engedi klienseink kísérését szívesen vállaljuk különböző vásárlásokra, postára, stb is. Fontosnak tartjuk, hogy támogassuk a bentlakó mozgássérült embereket, az önálló és önrendelkező élet alapvető része az ügyintésében való részvétel és úgy érezzük ettől ők is magabiztosabbak lesznek.
- 2013 évben sikeresen elindult a napi dokumentáció elektronikus kezelése a bmerek rendszeren. A második félévben a gondozási lapok adminisztrációjára használt modul megújult, így a rendszer szinte hiba nélkül működött az elmúlt időszakban. Az új modul elkészítéséhez szoros együttműködésre volt szükség a programozást végző külső munkatárssal és a fejlesztési referenssel. Amennyiben a rendszer valamilyen technikai hiba miatt nem működik, azonnal vissza tudunk állni a papír alapú dokumentálásra a hiba kijavításáig. Ez az utóbbi időszakban csak néhány esetben fordult elő. Bízunk benne, hogy 2014-ben már a korábbinál kevesebb hibával fog működni a gondozási lapok adminisztrációja. 2014-ben várható, hogy a mozgásterapeuták által bmerek feltöltött önellátási lapok a rendszeren keresztül munkatársaink számára is elérhetővé válnak majd. Ez a funkció is támogatni fogja szakmai munkánkat.
- 2014. áprilisára tervezzük az immár hagyományossá vált egészségnapot, melynek keretein belül különböző egészségügyi szűrő vizsgálatokat végzünk külső közreműködők bevonásával: lehetőség nyílik preventív szűrésekre, mint, hallás, látás vizsgálat, vércukor és koleszterinszint mérés. Lifepack defibrillátorral újraélesztést gyakorolhat minden érdeklődő, mentős kollégák bevonásával, illetve a személyi segítő csoportnak egy frissítő gyakorlata is ezen a napon lesz. Az egészségnap várhatóan összevonásra kerül majd a MEREK egyébként tervezett nyílt napjával. A 2013. évben csoportunk egy EKG készüléket kapott. Az új eszköz megismeretése a munkatársakkal szintén az egészségnap keretén belül fog megtörténni külsős szakértő által.
- Az elmúlt évek gyakorlatai alapján, folytatjuk a többi szakmai csoporttal elkezdett szoros együttműködést. Munkatársaink számára fontosak a mozgásterapeutákkal folytatott megbeszélések a klienseink önálló, önrendelkező életéről, a velük folytatott fejlesztő munkáról, képességeikről (milyen mértékű egy kliens önellátási mértéke, ebben milyen eredményeket értek el és a személyi segítők hogyan tudják az elért eredményeket támogatni, fenntartani, illetve ezen folyamatokról visszajelzés is történik a szakemberek felé). A pszichológiai csoport vezetője és a csoport többi munkatársa mindig készséggel áll rendelkezésünkre klienseink állapotáról, konzultációk keretében ők is sokat segítenek munkatársainknak hasznos információikkal, illetve a sze-

mélyi segítők által adott jelzések is eljutnak a többi szakmai csoporthoz, amelyet beépítenek a klienseinkkel folytatott szakmai munkába.

- A pszichológiai csoport vezetője – a 2013. év első felében lezajlott belső csapatépítés óta – nyomon követi a személyi segítő csoport egészére jellemző burn out folyamatokat is. Természetesen valamennyi szakmai munkatárs számára megfelelőbb lenne egy külső szupervízor, azonban ezen, kis létszámú csoport támogatása is sok segítséget jelent a munkatársak számára. Egy évvel ezelőtt a határtartás kérdéskörével foglalkozva, szakmai tréninget tartott csoportunknak a szociális csoport, valamint a pszichológiai csoport vezetője. Sajnos ezek az alkalmak a második félévben elmaradtak, szeretnénk, ha 2014-ben újra szervezhetnénk őket, mert segítették munkatársaink szakmai szemléletformálását. A második félévben koponyasérült klienseink kapcsán került sor eseti megbeszélésekre szociális munkás és pszichológus munkatársakkal annak érdekében, hogy támogassák a lakószinteken folyó munkát.
- 2010 óta rendszeresen tartunk hetente egy alkalommal közös megbeszélést („nővérgyűlést”) az aktuális problémákról a napi beosztásban lévő kollégákkal, havonta egy alkalommal, pedig közös nagy értekezletet. Idén is folytattuk ezt a jól működő rendszert, mert nagyon fontos az információáramlás, és az adott problémák megbeszélése. Itt hangzanak el többek között olyan fontos információk, mint például hol tart a Kliensek egyéni fejlesztési terve, milyen csoportot érintő kérdések hangzottak el az operatív, és szakmai vezetői értekezleteken. Átfogó képet csak így lehet átadni a személyi segítőknél. Itt próbálunk kitérni egyéni esetekre is, de természetesen ez nem helyettesíti a szupervíziót, amely sok tekintetben támogatná a munkavégzést, munkatársaink hiányát nagyon megérik.
- Kollégáink a szakvégezttségének megtartásához szükséges kreditpontot érő képzésen vesznek részt egész évben folyamatosan.

Átmeneti otthonok

„Kaptár” Fogyatékos emberek átmeneti otthona (1081, Budapest Népszínház utca 17.)

„Önálló Életért” Fogyatékos emberek átmeneti otthona (Budapest 1118, Kaptárkő utca 9.)

Általában az otthonokról

Átmeneti otthonaink az Addetur Alapítvány fenntartásában, a MEREK szakmai működtetésében, az Intézménnyel szoros kapcsolatot tartva, de attól helyileg elkülönülten, rehabilitációs célú átmeneti otthonokként működnek. Megtartottuk az itt korábban kialakított rehabilitációs célú lakóotthonok szakmai irányelveit. Klienseink számára határozott idejű elhelyezést biztosítunk.

Az otthonok feladata, hogy átmeneti lakhatási nehézségekkel küzdő mozgássérült emberek számára a normalizáció elvei szerint a társadalomban megszokott életkörülményeket biztosítsák, és önálló életre való felkészítésüket szolgálják. Ennek értelmében az átmeneti otthonokban végzett szakmai munka célja, hogy az ott élő mozgássérült embereket képessé tegyünk az intézményi környezet fokozatos és teljes elhagyására, önálló, önrendelkező életvitel kialakítására.

Célkitűzések 2014-re

2014. év során minimum 5 kliensünk fogja elhagyni az otthonokat. Az ő esetükben az év elején kirajolódtak a konkrét lakhatási megoldások. Annak előkészítésében fogunk többirányú segítséget nyújtani, hogy az intézményi környezet teljes elhagyása mellett érdekeik ne sérüljenek, és a szükségleteikre adott válaszokat a lakókörnyezetükben és a helyi szolgáltató-rendszerben megtaláljuk, továbbá önrendelkező életvitel kialakítására váljanak képessé. Egyeztetünk az ingatlanok tulajdonosaival, amennyiben szükséges az egyéni igények szerinti átalakítás kivitelezésében. Felkészítjük továbbá őket a várható pénzügyi kiadások okozhatta problémák kezelésére. Szükség szerint a költözés teljes lebonyolításában is segítséget nyújtunk. Figyelemmel kísérjük az aktuális lakáspályázatokat és erről rendszeres információt kívánunk adni azon klienseink számára, akik erre jogosultak. A későbbiekben utógondozás keretében, ha szükséges információ- és segítségnyújtást vehetnek igénybe szakembereinktől.

Eddigi tapasztalataink azt igazolják, hogy az otthonokból kikerült mozgássérült emberek számára az önálló életvitel hatékony előkészítését jelenti az átmeneti otthonban eltöltött időszak, mely segíti őket a későbbi integrált, nyitott lakókörnyezetben való boldoguláshoz szükséges készségek, képességek elsajátításában.

2014. év során úgy tűnik, egyre nagyobb érdeklődés mutatkozik az átmeneti otthonok szolgáltatásai iránt. 5 fő költözése az otthonokba biztosnak mondható, ezen kívül további kérelmezőknek is helyet kívánunk biztosítani. Szeretnénk rendszeressé tenni az otthonok látogatásait a MEREK klienseinek számára, hogy nagyobb képet kapjanak az önállóbb életvitelt támogató lakhatási- és szolgáltatási formákról. Hasznos, praktikus információk derülhetnek ki ezeken a látogatásokon. Korábban egy ilyen jellegű látogatás alkalmával derült ki, hogy milyen technikai átalakításokra lenne még szükség.

A közelmúltban jött létre a támogatott lakhatás, mint új intézményi forma. Ebben az évben megvizsgáljuk annak lehetőségét, hogy érdemes lenne-e ilyen formában működtetnünk az otthonokat. Érdemi döntést ezzel kapcsolatban csak akkor hozunk, miután alaposan megvizsgáltuk szakmai szempontokon át ezt az ellátás típusát, a lehetőségeket és az akadályokat, ugyanis klienskörünk érdekeit szeretnénk továbbra is szem előtt tartani szolgáltatásaink tervezésekor.

Idén is pályázatot nyújtottunk be egy az FSZK által kiírt pénzbeli támogatásra, mely elsősorban intézményi műszaki felújítást kínál ebben az évben. Reményeink szerint a sikeres pályázat elnyerése esetén az otthonok fürdőszobáinak korszerűsítését céloznánk meg.

Mivel a két átmeneti otthon elhelyezkedése teljes mértékben eleget tesz az integráció elvének (integrált lakókörnyezet és szomszédság, közlekedés, akadálymentesség, különböző szolgáltatók közelsége), ezért a továbbiakban is szoros kapcsolatot tervezünk fenntartani a különböző egészségügyi szolgáltatókkal, helyi önkormányzatokkal, tömegközlekedési szervezetekkel azért, hogy klienseink érdekeinek érvényesítését támogassuk.

A Holnap Háza Nappali Rehabilitációs Központ

Holnap Háza Nappali Rehabilitációs Központ (1022 Budapest, Marczibányi tér 3.)

Általában a központról

A Holnap Háza Nappali Rehabilitációs Központ saját Szervezeti és Működési Szabályzattal rendelkező önálló intézmény, melynek szakmai működtetését az Addetúr Alapítvány együttműködési megállapodás alapján a Mozgássérült Emberek Rehabilitációs Központjára bízta. Ily módon a szolgáltatásokat a MEREK szakmai csoportjaiban dolgozó munkatársak nyújtják. A munkatársak munkájának szakmaiságát a MEREK szakmai csoportjainak vezetői felügyelik.

A Központ célja felnőtt mozgássérült emberek számára komplex rehabilitációs szolgáltatások nyújtása nappali ellátás keretében. A Holnap Háza tevékenységeivel a hozzá forduló mozgássérült emberek rehabilitációját, társadalmi integrációját kívánja elősegíteni.

Szolgáltatásaink

Szolgáltatásainkat azon Közép-magyarországi régióban, saját lakókörnyezetükben élő, 14. életévüket már betöltött mozgássérült emberek vehetik igénybe, akiknek társadalmi re/integrációja érdekében rehabilitációs szolgáltatások igénybevétele van szükségük. A Holnap Házában nyújtott szolgáltatások a kliensek fizikai állapotának javítására, önállóságának fejlesztésére, oktatásának, szakképzésének, munkába állásának elősegítésére irányulnak. A különböző szolgáltatások a minél nagyobb fokú önállóság elérését szolgálják.

Az intézmény szolgáltatásait a klienssel kötött megállapodás alapján nyújtja. Jelenleg 96 fővel van érvényes megállapodásunk. A rehabilitációs folyamat egyénre szabottan, a működő képességeket és nehézségeket egyaránt feltáró, célokat és feladatokat rögzítő, a kliensek által is elfogadott egyéni rehabilitációs program alapján

történik. 2014-ben is arra törekszünk, hogy klienseink részére magas szakmai színvonalon nyújtsuk szolgáltatásainkat.

A szolgáltatásainkat továbbra is a MEREK egyes szakmai csoportjainak munkatársai végzik, így a szakmai csoportok éves tervében szerepel a Holnap Háza nappali szolgáltatásait igénybe vevőkre vonatkozó részletes szakmai terv.

Jogszábeli előírásnak megfelelően a kliensekre vonatkozó éves egyénre szabott fejlesztési tervet a szakmai munkatársak elkészítik, mely a kliens dokumentációjában megtalálható.

A Holnap Háza működése során azt tapasztaljuk, hogy a célcsoport a számára egyéb egészségügyi és szociális szolgáltatóknál el nem érhető rendszeres mozgásterápiás szolgáltatásra tart leginkább igényt (jelenleg 76 fő). Ennek megfelelően a Központon belül ezen a területen a legnagyobb a telítettségünk is. Ezen felül klienseink a foglalkozási rehabilitációs szolgáltatásokat veszik még igénybe meglehetősen magas létszámban (jelenleg 16 fő), illetve a logopédiai és részképesség-fejlesztő foglalkozások iránt érdeklődnek nagyobb számban.

A Holnap Háza kliensei a szakmai csoportok szolgáltatásain túl rendszeresen részt vesznek a MEREK által szervezett egyéb programokon is. Így klienseink számára továbbra is nyitottak a MEREK szabadidős programjai, a mozgásterápiás csoport által szervezett adaptált sportfoglalkozások (floorball, boccia, kerekesszékes kosárlabda), illetve a szakmai csoportok által szervezett egyéb események.

További célkitűzések 2014-re

Legfontosabb feladatunk 2014-ben is a tervezett szolgáltatások eddigi színvonalon történő biztosítása lesz, elegendő téve klienseink elvárásainak, igényeinek és szükségleteinek.

2014 év elejétől bevezették az elektronikus szolgáltatói nyilvántartást, mellyel megszűnik a papír alapú működési engedély. Intézményünk Működési Engedélye akkor válik érvényessé, amennyiben ebbe az elektronikus szolgáltatási nyilvántartási rendszerbe regisztrálunk. Ennek az új jogszábeli előírásnak természetesen szeretnénk megfelelni, így a megadott június végi határidőig regisztráltatni fogjuk intézményünket.

2014-ben is helyet biztosítunk konferenciák és szakmai műhelyek szervezésére a Holnap Házában, illetve annak konferenciatermében. Az épületben több belső rendezvény szervezését is tervezzük a különböző szakmai csoportokkal. Mindennek lebonyolításában továbbra is az ÖNÉ-vel történő együttműködés keretén belül a Recepció munkatársai lesznek segítségünkre.

Zárszó

Bízunk abban, hogy 2014-ben is magas szakmai színvonalú rehabilitációs tevékenységet végzünk majd klienseink elégettségére, s hatékonyan támogatjuk a szolgáltatásainkat igénybe vevő mozgássérült emberek képességeik szerinti önálló életvitelre való felkészülését.

Budapest, 2014. április 23.

Kogon Mihály
igazgató